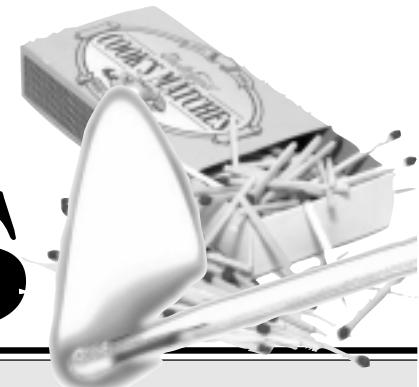

Otrdiena ● 2014. gada 11. marts

CENA abonentiem 0,47EUR - Ls0,33
tirdzniecībā 0,60EUR - Ls0,42

Deg kūla

13.

Īsziņas

Advokāti konsultē bez maksas

Turpinot ikgadējo tradīciju, jau piekto gadu pēc kārtas par godu Advokatūras dienai no 10. līdz 14.martam zvērinātu advokātu biroji, individuāli praktizējoši zvērināti advokāti un viņu palīgi visā Latvijā sniedz bezmaksas juridiskās konsultācijas. Šogad bezmaksas konsultāciju piedāvājumā iesaistījušies aptuveni 125 gan advokātu birojos strādājoši, gan individuāli praktizējoši zvērināti advokāti un viņu palīgi. Balvos vakar civiltiesībās un krimināltiesībās konsultēja advokāte Zita Kravale, šodien – krimināltiesībās Lilija Gabranova, bet rīt, 12.martā, civiltiesībās un krimināltiesībās Ilga Krampaža.

ievieš atvieglojumus

6. martā Saeima pieņemā grozījumus likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli", kas paredz ieviest sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa režīmu, sākot ar 2014. gada 1. jūniju. Šis nodokļu režīms attieksies tikai uz tiem laukstrādniekiem, kas ir nodarbināti no kārtējā gada 1. aprīļa līdz kārtējā gada 30.novembrim un kas ir nodarbināti tieši sezonas rakstura darbos augļkoku, ogulāju un dārzenē sējā vai stādīšanā, sējumu un stādījumu kopšanā, ražas novākšanā, augļu, ogu un dārzenē šķirošanā. Sezonas laukstrādnieku ienākuma nodoklis paredzēts 15% apmērā no laukstrādnieka nopelnītā atalgojuma, bet ne mazāks kā 0,70 euro par katru nostrādāto dienu.

Celveži "Air Baltic" pasažieriem

Marta mēnesī jaunais tūrisma celvedis "Latgale vieno!", ko izdevusi Latgales plānošanas reģiona un Latgales Reģiona attīstības aģentūra, ir pieejams uz nacionālās aviokompānijas "Air Baltic" lidmašīnu borta. Jaunajā celvedī ir pieejama informācija par kultūras tūrisma iespējām, aktīvo atpūtu, Latgales dabas bagātībām, amatniecības tradīcijām, Latgales kulinārā tūrisma brīnumiem, iekļauta arī informācija par reģiona jaunākajiem tūrisma objektiem, kas nesen sākuši uzņemt apmeklētājus, bet jau ir paspējuši iemantot atpazīstamību gan Latvijā, gan ārpus valsts robežām.

● Florbolā cīnās ne pa jokam
Uzvaras un zaudējumi

● Ko sēdi kā kundze?!
Sievietes izveido jaunu kolektīvu

Apsveic simtgadnieci

Pagājušajā nedēļā ar ziedu pušķiem un dāvanām Gulbenē ieradās Balvu novada deputāts Aivars Kindzuls un Bērzkalnes pagasta kultūras pasākumu organizatore Sarmīte Gorbāne, lai 100 gadu jubilejā suminātu Albertinu Šumilu.

Šobrīd jubilāre dzīvo pie meitas Veltas Gulbenē, kaut gan dzīvesvieta deklarēta Bērzkalnes pagasta Vējavā. Simtgadniece uzsver, ka nav mīļākas vietas par dzimto Ploskenu, kur upītes krastos cilāti akmentiņi un, ticiet vai nē, ar dakšām kertas zīvteles. Tāpat viņa uzslavē Balvus un Vējavu, kur savulaik dzīvojusi. "Balvi par Gulbeni ir skaistāki," sprieda sirmgalve. Viņas mazdēls Gvido Brenčevs ir mūzikis, dzīvo Rūjienā. Savukārt mazmazdēliem jau ir 24 un 28 gadi, kuri par savu dzīvesvietu izvēlejušies Rūjienu un Rīgu. "Mēs esam Latvijas patrioti – mūsu maizite ir garšīgāka," pārliecīnāta jubilāres meita. Viņa atklāja noslēpumu, kā Albertina iztieka bez zālēm. "Katrū rītu pamostoties, pirmsais, ko viņa izdara, izdzēr glāzīti balzama, kuram pievienots medus un citrons. Mums nav tādas sērgas kā šķavas vai iesnas. Esmu striktā bijusi medmāsiņa," jokoja Velta. Tāpat meita zināja teikt, ka māmiņa ir paklausīga: "Priecājos, ka simts gados mamma joprojām staigā!" Pati gaviļniece pukojās, ka dzīvo daudzdzīvokļu nama piektajā stāvā. "Tas ir nedaudz par augstu," viņa uzskata. Tiesa, pērn A.Šumila vēl, kā smeja Velta, raiti tipināja lejā. Nereti tiek uzskatīts, ka ilgdzīvotāji ir piena produktu piekritēji. Šāds apgalvojums visticamāk ir kļūdains, jo jubilāre ir zivju un gaļas cienītāja. "Biezpienu un sieru nelabprāt ēd. Pienas putras vispār labāk nepiedāvāt," secina meita.

E.Gabranovs

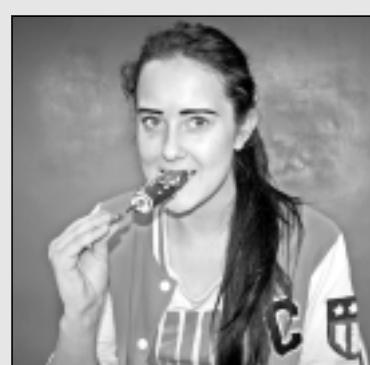

Bērzkalnieta Albertina Šumila. Savā 100.jubilejā viņa vairākkārt teica paldies vārdus visiem sveicējiem, kā arī lepni izrādīja dāvanas, tostarp apsveikumu no Latvijas Republikas prezidenta Andra Bēriņa.

Seminārs lauku uzņēmējiem Balvos.

7. lpp.

Gatavo pavasara salātus.

4. lpp.

Vārds žurnālistam

To, cik daudz sasāpējušu problēmu ir Balvu pensiōnāriem, aizvadītajā trešdienā sanāksmē dzirdēja arī domes priekšsēdētāja vietnieks sociālajos un ārējo sakaru jautājumos Juris Boldāns un viņa partijas biedrs Dmitrijs Usins. Jācer, ka pensionāru uzdotie jautājumi saņems atbildes un problēmas radīs risinājumus. Pirmdienas rītā televīzijā Latvijas Pensionāru federācijas līderis Andris Siliņš solīja aicināt valdi atlīkt protesta akcijas sarīkošanu, kas iecerēta pie Saeimas ceturtieni, 13.martā. To atlīka, taču viņš premjeri Laimdotu Straujumu valdes sēdē mudināja domāt, kā ceturtajai daļai Latvijas iedzīvotāju nepasliktināt dzīves līmeni. Vai laika sprīdis, uz kuru atlīks protesta akciju, jaun rast senioriem labvēlīgus risinājumus? To rādis laiks, taču situācija, kad pusmiljonam Latvijas veco ļaužu ir nepiedodami zemi ienākumi, ir teju traģiska. Aug medikamentu cenas, arī gāzes un elektrības cenu kāpumi tepat degungalā, bet makā ir tik, cik ir... Un kur teikts, ka solitās kompensācijas nebūs vien centos rēķināmas? Un ticības reitings, ka pensiju sistēma ir stabila, krītas... A.Siliņš neslēpa, ka arī cenas ikdienā lietojamām precēm, piemēram, pārtikai, palielinās. Šo problēmu kopumu - veselu buķeti jautājumu - pensiōnāri pirmsdien *pasniedza* valdībai. Dod, Dievs, lai tikai nesanāk kā armēnu sakāmvardā: tos, kas no cerības dzīvoja, bads piebeidza.

Zinaida Logina

Latvijā

Samazinās bankomātu skaits. Pagājušajā gadā Latvijā par 10% samazinājies bankomātu skaits. 2013.gada beigās Latvijā bija izvietoti 1154 bankomāti, savukārt 2012.gada beigās - 1270 bankomāti, tādējādi gada laikā darbu pārtraukuši 116 bankomāti. Bankomātu darbu Latvijā nodrošina septiņas bankas.

Lielvārdē atklās lidlauku. Ar NATO līdzfinansējumu topošās Gaisa spēku aviācijas bāzes Lielvārdē būvniecības darbi šobrīd norit saskaņā ar plāniem, un lidlauka atklāšana varētu notikt šovasar. Līdz 2013.gada beigām ir pilnībā pabeigta visu lidlauka nesošo virsmu, arī trīs NATO finansēto ēku - gaisa kuģu apbrūojuma noliktavas, lidaparātu apkopes angāra ar remontdarbīcībām un smērīvielām noliktavas izbūve.

Jau deg mežs. Sestdien Dobelē degusi meža zemsedze, koki un krūmi 200 kvadrātmetru platībā. VUGD kopumā pagājušajā diennaktī saņēmis 117 izsaukumus, no kuriem 84 bija ugunsgrēki, 18 - glābšanas darbi, bet 14 izrādījās maldinājumi.

Godina Boļuksa balvas ieguvēju. 7.martā Daugavpils domē sumināja izciļo kordirīgenti Terēziju Broku. Daugavpils domes priekšsēdētājs Jānis Lāčplēsis akcentēja, ka viņas ieguldījums latgaliešu kultūrā ir nenovērtējams, kā arī uzsvera, ka Terēzija ir sievišķības un latgaliešu patriotisma simbols.

Neiedomājams noziegums. Saldus novada Zaļas pagastā, iespējams, tīši aizdedzinātas un kūti sadegušas 13 kazas. Iespējamais dedzinātājs ir aizturēts. Sākts kriminālprocess.

Apdraudējumam nav pamata. Turpinot veikt rūpīgu pierobežas teritoriju monitoringu, noskaidrots, ka Krievijas bruņoto spēku aktivitāte Latvijas tuvumā ir samazinājusies. Latvijas bruņotie spēki turpina novērot valsts pierobežas teritorijas un patlaban konstatējuši, ka Krievijas armijas aktivitāte Latvijas pierobežā, salīdzinot ar nedēļas pirmo pusē, esot samazinājusies.

Alūksnietis turpina skriet apkārt zemeslodei. Jau pievarēts Telavivas maratons - trīs stundas, desmit minūtes un 19 sekundes - ar tādu rezultātu alūksnietis Dins Vecāns pievarēja Telavivas maratonu Izraēlā. Tas ir otrs no pavism septiņiem, lai Dins kļūtu par pirmo Baltijā, kurš pieveic septiņus maratonus septiņos kontinentos. "Latvija var!" ar šādiem vārdiem Dins finišēja otrdien, maratonā ieņemot 67.vietu 2084 skrējēju konkurencē.

(Ziņas no www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Aktuāli

Neredzētas automašīnas cilvēku aprūpei mājās

Balvos ciemojās Latvijas Samariešu apvienība, lai prezentētu sociālo projektu "Samariešu atbalsts mājās". Tā mērķis ir sniegt kvalitatīvu aprūpi un palīdzību vienīliem, veciem cilvēkiem lauku reģionos, kā arī cilvēkiem ar invaliditāti. Šim nolūkam izmantots speciāli aprikošas automašīnas, kurās būs viss nepieciešamais, lai aprūpētu iedzīvotājus viņu ierastajā dzīves vieta.

Samariešu apvienības Balvu nodaļas vadītāja ir Karīna Vecā. Vairākus gadus viņa bijusi sociālā aprūpētāja Balvos. Karīna zina, ka šis darbs nav viegls, taču pierādījusi, ka tas ir pa spēkam. Karīna prot un viņai patīk kontaktēties ar dažāda vecuma un rakstura iedzīvotājiem. Veicot aprūpi, iemācījusies darīt praktiskas lietas, bet augstskola devusi teorētisko zināšanu pūru. Karīnai ir bakalaura grāds Sociālajā darbā un sociālajā pedagoģijā. Viņas vadītais birojs atrodas Balvu poliklīnikas 2.stāvā. Karīna ir atgriezusies no mācību kursiem un informē, kādus pakalpojumus jau tuvākajā laikā varēs saņemt cilvēki nomājas lauku sētās.

Galvenā ideja ir, ka aprūpētājiem jādodas pie cilvēka. Daudziem taču ir zināms kāds tuvāks vai tālāks radinieks, kurš dzīvo laukos un, neskatošies uz cienījamo gadu nastu, nebūt nevēlas mainīt dzīves vietu un pārcelties uz kādu institūciju pat tad, ja tas viņam ļoti nepieciešams. Lai vecie cilvēki varētu mierīgi vadīt vecumdienas ierastajā vidē, pie viņiem regulāri dosies samarieši - sociālie aprūpētāji - un atvieglos ikdienu ar iepriekš aprikoitu mašīnu palīdzību. Pēc Samariešu apvienības datiem Latvijā pašlaik dzīvo aptuveni 16 tūkstoši cilvēku, kuriem vajadzīga mājas aprūpe. "Tā ir liela atbilde, jo viss jaunais, ar ko saskaramies, nebūt nav viegli ieviešams," atzīst Karīna.

Lauku novados lielākā problēma pārasti ir nodrošināt kvalitatīvu mājas aprūpi infrastruktūras, mūsdienīgu apstākļu un ērtību trūkuma dēļ. Samarieši izvēlējušies mērķi nodrošināt lauku cilvēkiem iespēju palikt savās mājās un dzīvot pilnvērtīgu ikdienu ierastajā vidē. Pakalpojumu saņems Balvu novada un kaimiņpagastu lauku iedzīvotāji, kurus izvēlēsies pašvaldība pēc noteiktiem kritērijiem.

Aprūpi un palīdzību nodrošinās ar speciālu drošības pogu. Tā ir iepriekš apkopotu informāciju par konkrēto iedzīvotāju. Novērtējot, kas ar cilvēku noticis un kāda veida palīdzība viņam vajadzīga, uz konkrēto adresi dosies palīdzības un aprūpes dienesta darbinieki vai arī sazināsies ar tuvāko kaimiņu.

Uz laukiem brauks un aprūpes pakal-

Foto - M.Sprudzāne

Ipaši aprikošota automašīna. Ideja, ka aprūpētājiem jādodas pie cilvēka, radās Samariešu apvienības direktoram Andrim Bērziņam. Viņš to izdomāja, redzot, cik spīti 93-gadīgā vecmamma nevēlas pārcelties pie bērniem uz pilsētu, jo mīl savus laukus. Specializēto automašīnu, kurā iebūvēts pārvietojams aprūpes birojs, uzskata par unikālu pasaules mērogā. Tur ir duša ar silto un auksto ūdeni, veļas automāts, gāzes plītiņa, ledusskapis, aprikojums pēdu kopšanai un matu griešanai, arī tualete. Ir arī autonomās strāvas ģenerators. Pakalpojumus varēs izmantot pat mīnus 30 grādu salā.

Foto - M.Sprudzāne

Mazāka automašīna. Iedzīvotāju vajadzībām izmantos arī šo - izmēros mazāku automašīnu, kas pielāgota gulošu pacientu pārvadāšanai.

Foto - M.Sprudzāne

pojumus sniegs divas izbraukuma brigādes, katra no tām strādās šoferis aprūpētājs un aprūpētājs mediķis. K.Vecā stāsta, ka samarieši darīs visu nepieciešamo, lai apmierinātu lauku iedzīvotāju pamatvajadzības. Tas nozīmē, ka palīdzēs arī ikdienīšķās lietas - ienest malku un ūdeni, uzkopt istabu, un, protams, sniegs nepieciešamo aprūpi - izmazgās veļu, palīdzēs nomazgāties dušā, sakops pēdas. Specializētā automašīna ar komandu pie cilvēkiem brauks sešas reizes nedēļā - no pirmsdienas līdz sestdienai

- un pakalpojumus sniegs no pulksten 8 ritā līdz 8 vakarā. Brigādes strādās pēc maiņu grafika. Plāno, ka dienā paspēs apkalpot 5 - 7 cilvēkus, atkarībā no aprūpes līmeņa pakāpes. Samarieši pie iedzīvotājiem dosies jau šonedēļ.

Biedrības direktors Andris Bērziņš, kurš arī ciemojās Balvos mašīnu prezentācijā, uzsvēra, ka vairojas samariešu

pulks un aug pieredze un iespējas palīdzēt cilvēkiem. "Mums ir skaidrs, kā organizēt sociālo vidi tā, lai vecumdienīšķi sajustu drošību un cieņu, lai varētu saņemt atbalstu dzīves un likteņa nomāktie. Lai Latviju padarītu drošāku, mājīgāku, ērtāku un komfortablāku."

Projektu finansē no "Open Society Foundation" līdzekļiem un projektā iesaistīto pašvaldību līdzekļiem. Pašreizējās tā izmaksas ir 1,8 miljoni euro.

M.Sprudzāne

Kā vērtējat notikumus Ukrainā?

Viedokli

Liecinieki lielvalstu spēlei

LEONĪDS CVETKOVS, Vilakas novada domes priekšsēdētāja vietnieks

To, kas pašlaik notiek Ukrainā, uzskatu par Ukrainas tautas traģēdiju. Tagad mēs redzam, pie kā var novest neapdomīga politiķu spēle. Tas, ka valdība Ukrainā ir korumpēta un ukraiņu politiķi vismazāk domāja par tautas interesēm, noveda valsti līdz šodienas stāvoklim. Televīzija pārraidīja un mēs redzējām, kā dzīvoja Ukrainas ierēđi, kādi viņiem bija apartamenti. Mani pazīnas, kuri dzīvo Ukrainā, stāstija, ka katras vēršanās pie

ierēđniem prasīja naudu. Cilvēki ilgi cietās, brīdināja valdību. Valdība nereagēja un turpināja apzagt savu tautu, kā rezultātā sākās revolūcija - valsts atrodas uz sabrukšanas robežas un haosā. Nespēju noticeit, ka Eiropas valstī cilvēku bars var nesodīti metāties ar akmeņiem, tā dēvētajiem Molotova kokteiļiem, kā arī šaut ar ieročiem uz neapbrūnotiem policistiem. Šī ir jau cita galējiba, un tādu notikumu paversienu Eiropa nedrīkstēja pieļaut. Tā vairs nav demokrātija, bet gan noziegums.

Runājot par tā dēvēto pašaizsardzības vienību leģitimitati, kuras atrodas Ukrainas teritorijā, prātā nāk 13.janvāra notikumi Rīgā. Visus grautiņu dalībniekus bez izņēmuma tiesāja un pat iesēdināja cietumā. Gadijumā, ja 13.janvāra notikumi izvērstos plašāki un "veiksmīgāki", šo cilvēku nonākšanu pie varas Latvijas Parlaments un citas valstis būtu atzinušas par leģitimu? Valdības maiņai jebkurā valstī jānotiek mierīgā veidā, ar balsošanu brīvās vēlēšanās. Esmu par Ukrainas tautas tiesībām patstāvīgi un bez iejaukšanās spriest savu likteni. Risinājums par Ukrainas likteni kā vienoto valsti ir pašas Ukrainas, tostarp Krimas tautas rokās. Uzskatu, ka valdībai, kura pašlaik vada valsti, pēc iespējas ātrāk jāorganizē Augs-

tākās Radas un prezidenta vēlēšanas.

Manuprāt, iespējams, un tā arī izskatas, Ukrainu savā starpā jau sadalījušas ASV un Krievija. Krievija dabūs sev Kriemu, ASV - jaunu ieteikmes zonu, bet ES - tikai galvassāpes. Šobrīd esam liecinieki spēlei starp lielajām valstīm. Eiropa nav ieinteresēta pieņemt jebkādas sankcijas pret Krieviju, jo ekonomiskās saites ir pārāk ciešas. Krievijas izolācija tāpat netiks īstenota. Pretējā gadījumā Krievija līdzinātos Ziemeļkorejai, tikai visas Eiropas un Āzijas plašumā un ar vairākkārt lielāku kodolarsenālu. Tāpēc ar savām sankcijām pret Krieviju nav jāsteidzas arī Latvijai.

Nosodu jebkuru karu. Esmu pret cilvēku nāvēm un izkropļotiem likteņiem. Esmu par Ukrainas suverenitāti un teritoriālo nedalāmību. Kā politiķim notiekošais Ukrainā liek man vērsties pie visiem domājošiem cilvēkiem. Šobrīd ir unikāla iespēja stiprināt Latvijas tautu, vienot Latvijā dzīvojošos cilvēkus neatkarīgi no iedzīvotāju dzimtās valodas vai etniskās piederības. Tāpat aicinu atcerēties, ka ikviens valsts vislielākais drošības garants ir iekšējā stabilitāte un labklājība, tādēļ aicinu strādāt pie sabiedrības saliedēšanas un labklājības vairošanas.

Pārdzīvo par Ukrainu

MIHAILS LAZORENKO, Balvu novada Vectīlžas iedzīvotājs

Latvijā dzīvoju jau ilgāk nekā Ukrainā - kopš 1986.gada. Par notiekošo Ukrainā, protams, pārdzīvoju. Kad ir izdevība, skatos arī jaunākās ziņas, bet politika īpaši neinteresē. Jebkurā gadījumā, spriežot pēc pieejamās informācijas, notiekošais Krimā

ir Krievijas bruņoto spēku iebrukums, ko var dēvēt arī par okupāciju. Ukrainai ir sava karogs un likumi, savukārt tās iedzīvotājiem - teikšana savā valstī. Kādēļ kādam citam jāiejaucas citas valsts iekšējās lietas?

Klausījos interviju, kur kāda, ja nemaldos, amatpersona teica, ka pašlaik notiekošajam Ukrainā ir līdzīgs scenārijs 2008.gada notikumiem Gruzijā. Izskanēja informācija, ka krievi snaiperi savulaik it kā apzināti šāva uz savējiem, lai radītu konfrontāciju un pēc tam būtu pamats savu mērķu realizēšanai. Lai arī referendums par Krimas pievienošanos Krievijas Federācijai vēl tikai gaidāms, domāju, tā liktenis ir izlemts. Turklat Krimā pārsvārā dzīvo krievu tautības cilvēki. Savukārt Krievijas prezidenta Vladimira Putina preses konferencē apgalvotas, ka tā dēvēto pašaizsardzības vienību labi bruņoto kareivju ekipējumu var nopirkt jebkurā veikalā, manuprāt, ir muļķības. Tādā gadījumā var apgalvot, ka arī viņiem pieejamo bruņojuma tehniku var nopirkt

jebkurā veikalā! Tāpat Krievijas valsts amatpersonas ik pa laikam apgalvo, ka krievu tautības iedzīvotāju tiesības, kuri dzīvo arī valstī, ir apspiestas. Arī es neesmu dzīmis Latvijā, bet šeit dzīvoju. Vai tad esmu apspiests? Ja cilvēks ir lojāls valstij, kurā viņš dzīvo, nav arī nekādu problēmu. Tautībai nav nozīmes.

Manuprāt, ASV un Eiropas Savienībai uz notiekošo Krimā vajadzētu reagēt stingrāk. Tajā pašā laikā, ja rietumvalstis Krievijas pašlaik piekoptajai politikai Ukrainā atbildētu militāri, sekas nebūtu paredzamas. Savukārt Latvijai no Krievijas nākotnē, domāju, baidīties nevajag, turklāt mēs esam NATO dalībvalsts. Šaubos, vai Krievija mūsu valstī uzdrošinātos rīkoties tā, kā savulaik to darīja Gruzijā un pašlaik Krimā. Protams, dažādas provokācijas iespējamas. Tuvojas arī Legionāru piemiņas diena 16.martā, kad Latvijā tradicionāli notiek lielākas vai mazākas nesaskaņas. Kā būs nākotnē, to tagad grūti pateikt. Dzīvosim, redzēsim.

Viedokļus uzklasīja A.Ločmelis

Re, kā!

Vilakas novada domē

27. februāra sēdes lēmumi

Nodod valsts īpašumā

Nolēma nodot valsts īpašumā Zemkopības ministrijas personā būvi – Katlešu tiltu, kas atrodas uz Vārupkas ceļa, tā atlikusī vērtība ir 1621,25 euro.

Lemj par dienesta auto

Apstiprināja Vilakas novada domes noteikumus "Par dienesta autotransporta izmantošanas kārtību Vilakas novada pašvaldībā". Noteikumi paredz, ka novada domes priekšsēdētājam, priekšsēdētāja vietniekam, pagastu pārvalžu vadītājiem darba pienākumu veikšanai tiek nodots dienesta autotransports lietošanā bez autotransporta vadītāja, bet izpilddirektoram dienesta autotransports tiek nodots lietošanā, nodrošinot dienesta autotransportu ar vadītāju.

Apstiprina maksas pakalpojumus

Apstiprināja Vilakas novada Dzimtsarakstu nodaļas un muzeja maksas pakalpojumus. Piemēram, laulību reģistrācija bez svīnīgas ceremonijas, ja tajā piedalās tikai laulības reģistrācijas dalībnieki - laulības slēdzēji un liecinieki, Dzimtsarakstu nodaļas darba kabinetā darbdienās ir bez maksas, bet laulības reģistrācija ar svīnīgu laulības ceremonijas organizēšanu ar mūziķu un dailīsstāju piedališanos domes zālē maksā 33 euro. Noteica arī bibliotēkas maksas pakalpojumus.

Pagarina termiņu un nosaka atlīdzību

Pagarināja Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vilakas namsaimnieks" valdes locekļa Aināra Milakņa pilnvaras uz Statūtos noteikto termiņu - vienu gadu. Noteica A.Milaknim atlīdzību par valdes locekļa pienākumu pildīšanu, kā arī ar viņu noslēgs Pilnvarojuma līgumu.

Piešķirs pabalstus

Piešķirs pabalstu 15 euro apmērā Vilakas novada administratīvajā teritorijā deklarētajām politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem.

Izveido darba grupu

Apstiprināja darba grupu amatu klasificēšanai, amatu saimju un līmeņu noteikšanai šādā sastāvā: Dace Dzērve - Vilakas novada pašvaldības juriskonsulte; Tamāra Locāne - Vilakas novada pašvaldības Finanšu un grāmatvedības nodaļas vadītāja; Anna Bukša - Vilakas novada pašvaldības Lietvedības, komunikācijas un informācijas nodaļas lietvede.

Piešķir atbalstu

Piešķira finansiālu atbalstu SIA "Austrumlatvijas koncertzāle" Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks 2013" pasniegšanas ceremonijas norises nodrošināšanai 200 euro apmērā.

Deleģē priekšsēdētāju

Deleģēja Vilakas novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu par Vilakas novada pašvaldības pārstāvi uzņēmēdarbības jautājumos Latvijas pašvaldību savienībā.

Likvidē iestādi

Ar 31.martu likvidēs Vilakas novada domes iestādi "Žiguru jauniešu iniciatīvu centrs". Lēmums pieņemts, balstoties uz Žiguru pārvaldes iniciatīvu slēgt Žiguru Jauniešu iniciatīvu centru. Kā skaidro Žiguru pagasta pārvaldes vadītājs Olegs Kesks, Žiguru jauniešu iniciatīvu centra darbība bija apgrūtināta, pamatojoties uz vairākiem faktoriem: nebija pārāk veiksmīgi izvēlēta jauniešu centra atrašanās vieta (Žiguru pirmsskolas izglītības iestādes telpās), ēka neatrodas ciemata centrā; centram nebija iespēju darboties brīvdienās; neizveidojās sadarbība ar visām Žiguru pagasta iestādēm, centru pamatā apmeklēja Žiguru ciemata bērni, nevis jaunieši,-centrs nespēja pildīt savas pamatlīdzības. Turpmāk pašvaldība meklēs citus risinājumus jauniešu iesaistīšanai sabiedriskajās aktivitātēs.

Atļauj zemes ierīcības projekta izstrādes uzsākšanu

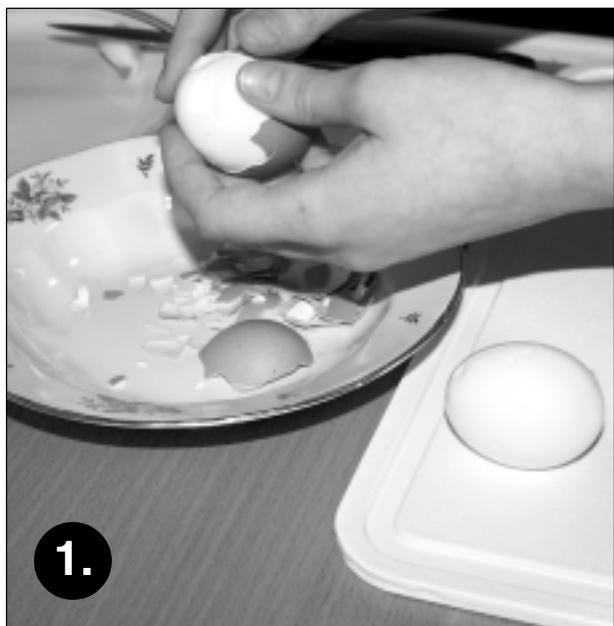
Atļāva uzsākt zemes ierīcības projekta izstrādi par īpašuma "Bajāri" 9,8 ha zemes sadali Mednevas pagastā. Atdalītajam zemes gabalam piešķirs nosaukumu "Bajāri - 3" un noteica lietošanas mērķi - zeme, uz kurā galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Izstrādātais zemes ierīcības projekts iesniedzams apstiprināšanai Vilakas novada domē.

Z.Logina

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģitas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacījums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drīkst tērēt ne vairāk kā piecus latus.

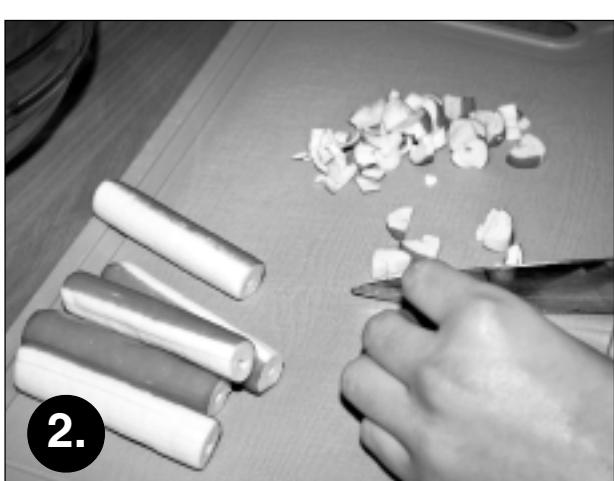
Pavasara salāti gavēņa laikā

Šoreiz pēc receptes braucām uz Tilžas internātpamatskolu. Divas atsaucīgas jaunietes LANA BRIEDE un SINTIJA PAVLOVA piedāvāja iemācīt pavasara salātu gatavošanu. Skolas virtuvē šī recepte izmēģināta vairākkārt. Suligie salāti garšojuši visiem. Ne velti šī recepte kļuvusi populāra arī skolas pedagogu vidū. Pārnākuši mājās, skolotāji salātus ceļ galdā savējiem. Salāti ir garšīgi, viegli pagatavojamī, to sastāvdaļas atradisies gandrīz katras saimnieces ledusskapī un sagatavošana neprasā daudz laika. Lana un Sintija iesaka pavasara salātus pagatavot arī laikraksta lasītājiem. To sastāvdaļas var dažādot pēc katra vēlmes un izdomas, taču salāti būs ļoti atbilstoši gavēņa laikam, kas tagad sācies, jo tajos nav gaļas. Salātus var celt galdā pie rīta brokastu kafijas un var baudīt arī vakariņās pēc darba.

1.

Sagatavo olas. Novāra, atdzesē un sakapā olas.

2.

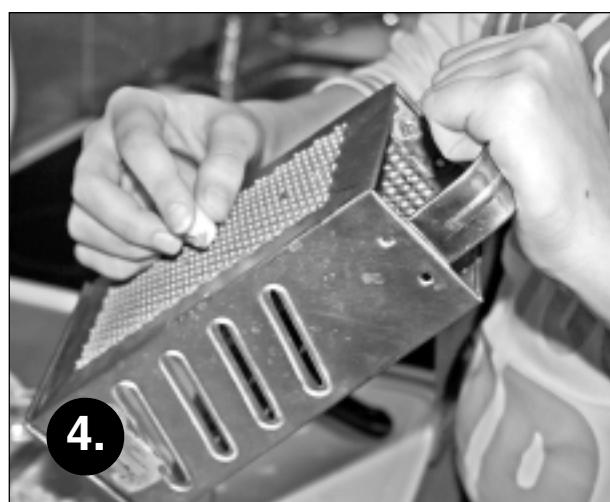
Pievieno krabju nūjiņas un kukurūzu. Salātiem sagriež krabju nūjiņas un pieleik konservēto kukurūzu.

3.

Pavasari gaidot. Lana un Sintija pašgatavotos salātus aicināja nobaudīt arī skolas direktori Ilutu Bērzišu. Direktore atzina, ka tie ir izdevušies. Garšīgi, ātri pagatavojamī un atbilstoši gavēņa laikam. Direktore teica: "Jaukas, atsaucīgas skolas meitenes, kuras labprāt atsaucas aicinājumam prezentēt pašgatavotu ēdienu." Lana sevi uzskata gandrīz par veģetārieti un gaļu ēd reti, viņai vislabāk garšo spageti, bet Sintiju var iekārdināt ar kartupeļu pankukām.

Bez ķiplociņa neiztikt. Smalki sarīvē ķiploka daiviņu. Cik daudz pievienot, katrs izvēlas pats.

Gandrīz jau gatavs. Samaisa visas sastāvdaļas un pievieno majonēzi. Sāli nevajag. Ja vēlas, var pielikt zaļumus.

Pievieno apelsīnu. Apelsīns ir sastāvdaļa, kas piešķir galveno *knifu* salātiem. Jo sulīgāks būs auglis, jo gardāki pavasara salāti izdosies. Ja kādam ir pretenzijas pret majonēzi, pietiks arī ar apelsīna svaigumu. Tad salāti pēc sastāvdaļu savienošanas nedaudz jāpatur ledusskapī, lai sastāvdaļas sakožas.

Salais ēdiens. Skolas meitenes galdā cēla arī iepriekš sagatavotu saldo ēdienu. Recepte nav sarežģīta: banānus iemērc iepriekš izkausētā šokolādē un apviļā sasmalcinātos riekstos. Kociņu vietā var izmantot mazās karotiņes. "Kuram gan savu reizi netik apēst ko saldu, sevišķi jau pavasarī," teica meitenes.

**Pavasara salātiem nepieciešams
(piecām porcijām):**

**7 krabju nūjiņas
4 vārītas olas
paliela ķiploka daiviņa
liels, sulīgs apelsīns
~ 150 gramu konservētas
kukurūzas
majonēze (var aizstāt ar citu sev
vēlamu piedevu vai gatavot bez
majonēzes)
zaļumi (ja vēlas)**

Saruna

Konkursā nevar zaudēt

Februārā sākumā jau devīto reizi skatītāji vēroja drosmīgu un talantīgu jauniešu uzstāšanos konkursā "Mis un Misters Balvi 2013", kura laikā četri par sevi pārliecināti puiši un četras daiļas meitenes cīnījās par skaistākā, talantīgākā un atraktīvākā jaunieša titulu. Godpilno nosaukumu "Mis Balvi 2013" un "Misters Balvi 2013" ieguva Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases skolnieki ROBERTA MŪRNIECE un ATIS RIPA. Ar kādām izjūtām dzivo jaunieši, kādus nākotnes sapņus lolo un ko guvuši šajā konkursā, jautājām pašiem uzvarētājiem.

Kāpēc nolēmāt piedalīties konkursā "Mis un Misters Balvi"?

ROBERTA:- Mani iedrošināja draudzene, pagājušā gada konkursa uzvarētāja Madara Voite. Savukārt mamma negribēja, lai piedalos. Iespējams, domāja, ka nespēsu mēģinājumus apvienot ar mācībām skolā. Visi pārējie radi gan ieteica piedalīties.

ATIS:- Man bija līdzīgi. Neviens iepriekš nemudināja piedalīties, taču pašam gribejās pamēģināt, kā tas ir. Būtībā mani pierunāja Roberta. Vēl iepriekšējā vakarā šaubījos - pieteikties vai nē.

Kādi ir Jūsu ieguvumi no datības konkursā?

ROBERTA:- Personīgi es iemācījos, kā sevi pasniegt uz skatuves, izkopu stāju. Uzzināju, piemēram, ka uz skatuves jārunā lēnāk, lai nepārteiktos. Konkursā ieguvu jaunas emocijas un jaunus draugus.

ATIS:- Domāju, visu konkursantu ieguvumi ir līdzīgi. Visvērtīgākais, ko ieguvu, ir stalta stāja. Iemācījos pareizi staigāt, runāt, užvesties uz skatuves. Esmu palicis drošāks, neesmu vairs tik kautrīgs.

Droši vien izjutāt lampu drudzi pirms uzstāšanās!

ATIS:- Es neizjutu. Visvairāk uztraucos, lai labi un skaidri atbildētu uz konkursa vadītāja uzdotajiem jautājumiem.

ROBERTA:- Mēs jau iepriekšējā dienā bijām izmēģinājuši visas atbildes un lampu drudzi atstājām iepriekšējā dienā. Visi bijām ļoti sadraudzējušies, tādēļ jutāmies droši, kopā uzņākot uz skatuves.

Konkursa gaitā izdevās viss, kā bija iecerēs, vai gadījās arī kāda kībele?

ATIS:- Vienmēr jau var labāk... Taču neviens nenokrita, papēdis nevienam nenolūza, varbūt reizēm sajuka soli.

ROBERTA:- Kā teica Ivars Saide, konkurs ir vienu reizi skatāms pasākums, to neatkarīt. Tādēļ šī vienīgajā reizē var gadīties izdarīt kaut ko labāk vai arī slīktāk, nekā mēģinājumos. Man personīgi bija liels prieks, kad nogāju no skatuves. Jutos atvieglota, ka viss ir beidzies.

ATIS:- Jutos patīkami pēc tam, kad biju visu labi norunājis, neko nesajaucot. Radās tāds kā lepnums, gandarijuma sajūta, ka viss izdevās.

Kāda bija sajūta, kad nosauca uzvarētāju vārdus?

ATIS:- Iznāca interesanti, jo sākumā nenoticēju, izdzirdot savu vārdu. Man likās, ja es sajēmis vienu lenti, vairāk nevari kļūt par uzvarētāju. Tā kā jau biju sajēmis skatītāju simpātiju balvu, domāju, ka tas ir viss. Man šķita, ka uzvara tiks Jānim vai Tomam, bet, kad

Foto - Z. Logina

Konkursa "Mis un Misters Balvi 2013" uzvarētāji. Atis un Roberta ir pārliecināti, ka, piedaloties skaistumkonkursā, ir mainījušies uz labo pusī - kļuvuši drošāki, pašapzinīgāki un staltāki.

Tomu nosauca par "Vice Misteru", biju pārliecināts, ka uzvarētājs būs Jānis. Izdzirdot savu vārdu, es esot norauztījis plecus - tā man vēlāk teica. Tomēr vispatikām bija saņemt skatītāju simpātiju balvu.

ROBERTA:- Es tos mirklus tā īsti neatceros, bet brīdī, kad mani izsaucha, domāju tikai par to, kas tagad jādara, kur jāiet, kur jāstājas. Prieks, protams, bija. Jauki, ka zāle aplaudēja.

Vai godpilnā titula iegūšana kaut ko Jūsos ir mainījusi?

ROBERTA:- Pati sevi tagad uztveru citādāk. Ne jau tā, ka, titulu ieguvusi, sajūstos pārāka par citiem, vienkārši jūtos pārliecinātāka par saviem spēkiem, nekādā gadījumā ne iedomīga. Pēc konkursa kļūsti atvērtāks pasaulei, ir sajūta, ka var izdarīt vairāk.

ATIS:- Nekas jau īpaši nav manījies. Ja nu vienīgi jāpiedomā pie tā, kā uzvedos uz ielas, jo visi skatās. Vairāk jākontrolē sevi. Radusies lielāka atbildības sajūta. Galvā gan sav sakāpis. Ja par konkursa uzvarētāju kļūtu cits, priečātos arī par viņu.

Kā vecāki uztvēra šo uzvaru?

ROBERTA:- Mamma bija šausmīgi uztraukusies gan pirms, gan pēc konkursa, nevarēja nomierināties, līdz viss bija galā. Pat es nebiju tik uztraukusies. Pēc konkursa viņa man teica: "Esmu priečīga, ka uzvarēji, bet vēl priečīgāka, ka tas viss ir beidzies."

ATIS:- Mani vecāki arī uztraucās vairāk, nekā es - vai man viss ir, vai man sanāks? Laikam jau bija priečīgi par uzvaru, bet to īpaši neizrādīja. Tagad dažreiz mājās *pavelk uz zoba*. Piemēram, kad, ēdot vakariņas, pie galda sēžu sakumpušu muguru, mamma aizrāda: "Turi taisnu muguru, tu tagad esi Misters!"

Kas bija grūtākais konkursa sagatavošanas posmā?

ROBERTA:- Visgrūtāk bija atteikties no brīvdienu ierastajām nodarbēm, jo konkursa mēģinājumi notika piektdienās, kā arī sestdienās, sākot no deviņiem rītā, un svētdienās. Ja bija jādodas uz dzimšanas dienas svinībām, nevarēju palikt ilgi, jo nākamajā dienā no rīta bija mēģinājums. Ja atvēlētu laiku kādām izklaidēm, tad vispār neatliktu laika izgulēties. Tādēļ divus mēnešus brīvdienās neatļāvos neko citu, kā tikai iet uz mēģinājumiem, pēc

tam mājās – pāest un gulēt.

ATIS:- Man arī grūtākais bija sestdien un svētdien celties agri no rīta, jo pirms tam biju pieradis brīvdienās kārtīgi izgulēties.

Vai startēsiet konkursā "Mis un Misters Latvija"?

ROBERTA:- Atlase jau ir notikusi. Mēs varējām pagūt pieteikties, bet atlases dienā notika Žetonu vakars. Nevēlējos to palaist garām.

ATIS:- Apdomāju un sapratu, ka neesmu tam radīts. Izbraukāt uz Rīgu nebūtu viegli. Turklat tuvojas eksāmenu laiks.

Kas šobrīd ir svarīgākais Jūsu dzīvē?

ROBERTA:- Pavism drīz sāksies eksāmeni, tāpēc visu uzmanību šobrīd veltām mācībām.

Ko darīsiet pēc skolas absolēšanas?

ROBERTA:- Droši vien studēšu, bet negribas teikt - kur, ja nu nesanāk.

ATIS:- Studēšu, bet vēl nezinu - kur. Joprojām ik pa laikam mainu savas domas.

Neskumstat pēc draugiem, ko ieguvāt, gatavojeties konkursam?

ATIS:- Tuvojoties konkursa noslēgumam, spriedām, ka pietrūks mēģinājumu procesa, kopā pavadīt laika.

ROBERTA:- Bet ceturtdien atkal tiksīmies, lai visi kopā izmantotu mums uzdāvināto "Senda Dz" dāvanu karti.

Ko Jūs teiktu tiem jauniešiem, kuri vēl šaubās, vai nākotnē piedalīties šādā konkursā?

ROBERTA:- Lai neklausās apkārtējos, bet paši izlemj. Cītādi vēlāk, ja kaut kas neizdosies, vainos apkārtējos, ka viņi piespieda to darīt. Un otrādi - ja nepiebalīsies, vainos tos, kuri pierunāja ne-piedalīties. Iesaku piedalīties, jo tas padara divus mēnešus krāsainākus un rodas sajūta, ka esī paveicis ko vairāk, nekā tikai pabeidzis 12.klasi.

ATIS:- Ja tiešam jūtat un gribat, tad neklausieties citos, bet ejiet un dariet. Noteikti neko nezaudēsiet! Ir vērts pāris mēnešus atteikties no ballēšanās, lai ieguldītu darbu sevis pilnveidošanā. Ne jau mammai un tētim to vajag. To vajag jums pašiem!

ROBERTA:- Šajā konkursā neviens nav zaudētājs.

I.Tušinska

Par ko raksta kaimiņi

Ainažu pirmajai jūrskolai - Latvijas eiro kolekcijas pirmā monēta

5. marts Ainažu jūrskolas muzeja vēsturē turpmāk būs īpašs datums. Latvijas Banka laida apgrozībā pirmo eiro kolekcijas monētu, un tā veltīta Ainažu jūrskolas 150. jubilejai. Uz monētas izlaišanas svētkiem muzejā pulcējās daudz viesu. Monētu dizaina komisijas priekšsēdētāja vietnieks, mākslinieks Laimonis Šēnbergs piebilda, ka 5. marts arī Latvijas Bankai ir zīmīgs datums, jo pirms 21 gada šai dienā Latvijā kļāja laista pirmā lata banknote.

"Auseklis"

Liepnas skola svinēs jubilejas

Šogad Liepnā atzīmē 135 gadus, kopš A. Gravītis ir dibinājis pirmo skolu Liepnas pagastā, Liepnas vidusskolai būs 60. izlaidums, pašreizējās skolas ēkai – 50 gadi, bet multifunkcionālajai sporta zālei - jau pieci gadi. Tas ir pamats, lai visa gada garumā Liepnas vidusskolā notiktu dažādi svinigi pasākumi. Viens no pirmajiem bija "Jauno uzņēmēju diena Liepnas vidusskolā", direktora vietnieces izglītības jomā Ženijas Mahnevas ideja, jo profesionālās ievirzes programmā šajā mācību gadā tiek apgūts viņas mācīts priekšmets "Uzņēmējdarbība".

"Malienas Ziņas"

Noraida lielveikala būvi

Pļaviņās sabiedriskajā apspriešanā noraidita SIA "Savel" iecere Raiņa ielā 30, Pļaviņu pilsētas tradīciju laukumā, būvēt lielveikalu "Beta". Pļaviņu novada dome informē, ka pļaviņieši anketas varējā iesniegt pusotru mēnesi. Kopumā saņemta 471 anketa. 137 anketās bija pausts atbalsts būvniecības iecerei, 21 apspriešanas dalībnieks ieceri atbalstīja daļēji, bet 313 pļaviņiešu pret to iebildā. Pilsētas iedzīvotāji uzskata, ka lielveikals Pļaviņās būtu nepieciešams, bet tam jāizvēlas cita vieta.

"Staburags"

Izdzīvo Daugavas ūdeņos

Valsts robežsardzes Daugavpils pārvalde ieraudzīja peldam pa Daugavu savādu objektu, kas izrādījās 40-gadīga sieviete no Baltkrievijas. Robežsargi sākotnēji pa Daugavu peldošo objektu noturējuši par plostu (kontrabandisti tos izmanto, lai pa upi Latvijā ievestu nelegalās cigares). Pietuvojoties objektam, robežsargi ieraudzīja, ka tā ir sieviete, turklāt dzīva! Pēc pirmās palīdzības smiegšanas cietusī robežpārkāpēja tika nogādāta Krāslavas slimnīcā. Kā zināms, pat sešu grādu temperatūrā ūdenī cilvēka ķermenis nosalst pusstundas laikā — iestājas hipotermija. Acīmredzot ekstrēmā peldētāja izdzīvoja, jo bija pamatīgā alkohola reibumā — 3 promiles!

"Ezerzeme"

Cēsis rekonstruēs dzelzceļa staciju

Šogad Cēsis tiks sākta dzelzceļa stacijas ēkas un peronu rekonstrukcija. Cēsu pilsētas dome šogad rekonstruēs piegulošo laukumu, tāpat "park&ride" stāvlaukumu.

"Druva"

Uzlabos zivju resursus trijos novada ezeros

Aglonas novada domes deputāti nolēmuši, ka pašvaldība iesniegs projektu zivju resursu pavairošanai un atrašošanai publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldību ipašumā. Pašvaldība iecerējusi zivju resursu kvalitātes uzlabošanu Aglonas novada Ilzas, Karašu un Saviņu ezeros. Projekta kopējās izmaksas būs 7000 eiro, bet pašvaldības līdzfinansējums plānots 21% apmērā jeb 1214,87 eiro.

"Novadnieks"

Ilūkstes vīrieši sievietēm katru gadu dāvina koncertu

8.martā Ilūkstes novada kultūras centrā jau piekto gadu notiks Starptautiskās sieviešu dienas koncerts, kurā Ilūkstes novada vīrieši sievietēm dziedās skaistākās dziesmas. Koncerts pastāv tik ilgi tāpēc, ka tas ir vajadzīgs gan klausītājām, gan rīkotājiem. Ja pasākumam nav pozitīva mērķa, ja tas neievēdīs apmeklētājus un organizatorus, tad tādu pasākumu rīkot nav vērts. Organizatori atzīst, ka no šiem koncertiem arī vīrieši ir ieguvēji: "Kad sieviete ir priečīga, laimīga, tad vīrietis jutīsies tāpat. Savukārt vīrieši, kas koncertē uz skatuves, redzot tās daudz starojošo acu, smaidu, šo enerģiju saņem dubultā."

"Latgales Laiks"

Īsumā

Meklē talantus

Visu marta mēnesi mūziķi aicināti pieteikties klasiskās mūzikas un džeza talantu konkursa "Ineses Galantes Talanti.LV" pirmajai kārtai. Balvu saņems arī skola, kas konkursam iesūtīs visvairāk pieteikumu. Līdz 31. martam dalībniekiem ir elektroniski jāiesūta saite uz video (*youtube*) ar brīvas izvēles programmas ierakstu līdz 10 minūtēm un jāaizpilda anketa konkursa mājaslapā www.inesesgalantestalanti.lv. Konkursa organizatori uzsver, ka video var būt nofilmēts ar telefonu.

Konkursā var piedalīties vokālisti (bez vecuma ierobežojuma) divās kategorijās — klasiskais vokāls un džeza vokāls, kā arī instrumentālisti divās kategorijās — mūzikas skolu audzēknji (visi instrumenti) un mūzikas vidusskolu audzēknji (visi instrumenti). Iesūtītos video izvērtēs ūrija un labākos dalībniekus aicinās uzstāties pusfinālā četrās Latvijas pilsētās, tostarp arī Rēzeknē.

Labākie reģionu pusfinālisti uzstāsies finālā Rīgā, J. Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijā 18. maijā. Notiks arī skatītāju balsojums internetā, kas ļaus noteikt skatītāju simpātiju.

Visās konkursa kategorijās pasniegs godalgoto laureātu diplomus, naudas balvas saņems pirmo triju vietu ieguvēji — attiecīgi 500, 300 un 100 EUR apmērā. Tāpat pirmo trīs vietu ieguvēji katrā kategorijā balvā iegūs mācību stipendiju 100 EUR mēnesi uz pusgadu. Visnozīmīgākā balva visu četru kategoriju uzvarētājiem būs uzaicinājums uzstāties festivālā "Summertime - aicina Inese Galante" Dzintaru koncertzālē šī gada augustā. Apkopojot balsojuma rezultātus, piešķirs "Publikas simpatijas" balvu - ceļojuma dāvanu karti 500 euro vērtibā kāda mūzikas pasākuma apmeklējumam. Papildus balvu pasniegs skolai, kas konkursam iesūtīs visvairāk pieteikumu - šī skola saņems balvā 500 EUR un 30 ielūgumus uz 10 gadu jubilejas festivālu "Summertime - aicina Inese Galante" (11. - 17.augusts). Atsevišķi vērtēs reģionālās un Rīgas skolas.

Bērnu un jauniešu žūrija apkopo rezultātus

1.martā Ķīpsalā ar "Lielajiem lasīšanas svētkiem" noslēdzās lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu un jauniešu žūrija 2013". Apkopotie rezultāti liecina, ka šoreiz žūrijā ir piedalījies rekordliels dalībnieku skaits – jauno grāmatu vērtēšanā iesaistījās 17 tūkstoši lasītāju no Latvijas un latviešu diasporas centriem pasaulei (Eiropā, Amerikā un Austrālijā), rosinot lasītprieku 576 bibliotēkās un skolās. Balvu Centrālā bibliotēka saņēma atzinību kā Latgales reģiona radošākā un aktīvākā bibliotēka lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu un jauniešu žūrija 2013". Tie, kuri lasīja, vērtēja, izteica savas domas un aizpildīja anketas par izlasītajām grāmatām, bija 135 bērni un jaunieši, un 20 pieaugušie lasītāji!

Februāra nogalē arī Viļakas novada bibliotēkā notika lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu un jauniešu žūrija 2013" noslēguma pasākums, uz kuru pulcējās čaklākie lasītāji un skolotāji. Vija Cīrcāne, uzrunājot lasītājus, atzina, ka bērnu žūrijas dalībnieku skaits aug, bērni un jaunieši lasa ar lielu prieku, iesaistās skolotāji un vecāki. Uz pasākumu Viļakas bibliotēkā bija uzaicināts arī senlietu kolekcionētājs Dzintars Dvinskis, kurš pastāstīja un izrādīja naudas zīmu un monētu kolekciju.

Apkopojot rezultātus, secināja, ka "Bērnu žūrija" aktīvi bija lasījuši visu klašu skolēni, bet visaktīvākie izrādījās Viļakas pamatskolas 1., 3. un 4.klases audzēknji. Pasākuma noslēgumā bērni saņēma Pateicības un mazas dāvaniņas par piedalīšanos, kā arī cienījās ar gardu klinķeri.

Skolēni eksperimentē

Jau daudzus gadus jauno vides pētnieku konkursss "Skolēni eksperimentē" aicina kopā skolēnum, kuriem interesē ar vidi saistīti pētījumi, novērojumi un eksperimenti. Šogad mūsu novadā konkursam bija pieteikti trīs eksperimenti: Balvu Valsts ģimnāzija – "Brīnumainie spridzekļi", Balvu pamatskola – "Eksperimenti ar spoguļiem" un "Piesārņojumu atdalīšana no ūdens". 28.februārī šo skolu skolēni vērtēšanas komisiju iepazīstināja ar veiktais pētījumiem un eksperimentiem. Uz jauno vides pētnieku forumu Rīgā dosies Balvu Valsts ģimnāzijas eksperiments "Brīnumainie spridzekļi", ko izstrādājušas 7.klases skolnieces Jūlija Kokoreviča un Sabīne Viļuma, kā arī skolotāja Valentīna Pužule.

Klūdas labojums

Precīzējam, ka "Mis Viļaka 2014" titula ieguvēju sauc Katrina Karzubova.

Lepojamies

Popularizē Ziemeļlatgali Sibīrijā

Tilžas vidusskolas 7.klases skolniece ELIJA LOGINA saņēma Jauniešu gada balvu 2013 nominācijā "Dzimtās vietas patriots". Elija ne tikai runā, raksta un dzied latgaliešu valodā, bet ir popularizējusi dzimtā novada kultūru arī Sibīrijā.

Trispadsmitgadīgo Eliju Loginu balvai pieteica Vectilžas Sporta un atpūtas centra vadītāja Maruta Arule. "Viņa runoj, kur vīn īspiejams, i roksta latgaliešu volūdas Zīmellatgalīšu izlūksnie," pieteikuma vēstulē raksta M.Arule. Elija zina un dzied Ziemellatgales tautasdziesmas, spēlē bungas un apgūst ermoņiku spēli Vectilžas folkloras kopā "Saime", mācās spēlēt klavieres Balvu Mūzikas skolā un regulāri apmeklē Tilžas katoļu baznīcu, kur katra mēneša pirmajā svētdienā, kā arī reliģiskajos svētkos dzied baznīcas korī un Svētās Mises laikā iet procesijā.

Folkloras kopas sastāvā Elija piedalījusies vairākos Latvijas mēroga pasākumos – Vispārējos Dziesmu un deju svētkos, folkloras festivālā "Baltica 2012", sadziedāšanās festivālā Saulkrastos, bet pagājušā gada augustā devusies uz Sibīriju, Krasnojarskas novadu, kur muzicējusi kopā ar ģimeni kā viena no folkloras kopas "Saime" dalībniecēm. Sibīrijas apmeklējuma laikā viņa uzstājās 6 koncertos Ačinskas pilsētā, Bičkos, Bogatejā, Lielajā Ulujā un Anašā. Elija atzīst, ka viņai ļoti patīk muzicēt folkloras kopā,

Elija (no labās) ar māsu Sibīrijā. Lai gan mācās vēl tikai 7.klasē, Elija jau domā par nākamās profesijas izvēli. Šobrīd viņa vēlas kļūt par datorspecialisti.

īpaši doties dažādos braucienos. "Išoti patika Sibīrijā. Labprāt turp aizbrauktu vēlreiz," apgalvo meitene. Viņa stāsta, ka vislielāko pārsteigumu brauciena laikā sagādāja varenā Sibīrijas daba un atvērtie, sirsniņie cilvēki. Aizraujošs piedzīvojums bija arī trīs dienu brauciens ar vilcienu no Maskavas līdz Krasnojarskai.

"Elija daudz muzicējusi Vectilžas pagasta atpūtas centrā, arī Tilžas vidusskolas Vectilžas filiālē dažādu valstu viesu sagaidīšanas reizēs," jaunietes noplēnus uzskaita M.Arule. Elija nereti piedalās arī ar latgaliešu valodu saistītos literāros konkursos. Mājās viņa cenšas runāt tikai latgaliski. Meitene ir mazliet sarūgtināta, ka skolā latgaliešu valodu lieto reti kurš skolnieks. "Iespējams, viņi kautrējas," viņa spriež.

Elija ir ne vien čakla latgaliešu kultūras popularizētāja, bet arī labi mācās. Vislabāk viņai padodas matemātika, ģeogrāfija, bioloģija un mūzika, patīk arī latviešu literatūra un vēsture. Jau kopš 1. klases Elija aizraujas ar šaha spēli, ko apguva, pateicoties skolotājai Maldrai Strupkai. "Šaha spēle attīsta prātu, līdz ar to labāk padodas matemātika un citi eksaktie mācību priekšmeti," secina meitene. Viņa ar prieku piedalās arī apkārtnes sakopšanas talkās.

Par piešķirto balvu Elija uzzināja dažas dienas pirms ceremonijas. "Sākumā jutos nedaudz dīvaini, bet tagad ir patīkami. Šis ir nozīmīgākais no agrāk saņemtajiem apbalvojumiem," uzskata meitene.

Balvas piešķiršana pārsteidza

Jauniešu gada balvu 2013 nominācijā "Gada tehniskās jaunrades lietpratējs" saņēma Bērzbils vidusskolas 12.klases skolnieks DĀVIS RAKSTIŅŠ. Jaunietis neslēpj, ka bija pārsteigts, izdzirdot patikamo ziņu.

Jauniešu gada balvai Dāvi Rakstiņu izvirzīja Bērzbils vidusskolas direktore Ilona Stepāne un skolotāju kolektīvs. "Dāvis nodrošina apskāpošanu visos Bērzbils vidusskolas un daudzos Bērzbils pagasta pasākumos. Viņš labi pārzina mūzikas aparātūras un datora iespējas, kā arī prot savienot ierīces, samontēt uzfilmēto, atrast nepieciešamo materiālu, noregulēt aparātūru, nepieciešamības gadījumā veikt arī kādu remontu, tādā veidā nodrošinot pasākumos kvalitatīvu muzikālo noformējumu. Dāvis vada arī skolas diskotēkas. Uz Dāvi var paļauties, viņš vienmēr ir precīzs, atsaucīgs un radošs," pieteikumā konkursam raksta Bērzbils vidusskolas direktore.

Dāvis atklāj, ka par tehniskām lietām, tostarp elektroniku un datortehniku, sācis interesēties, mācoties 8. vai 9. klasē. Sākumā pievērsties šai jomai mudināja mūzikas skolotāja Daiga Griestiņa, bet, iedzījinoties elektronikas nozarē, Dāvja interese tikai pieauga. Tā kā modernās tehnoloģijas attīstās aizvien straujāk, Dāvim regulāri nākas sekot jauninājumiem. To viņš dara ar interneta starpniecību, lasot un skatoties video, bieži izmantojot arī savu izdomu. "Dažreiz pats izspriežu, kā vajadzētu savienot tos vai citus vadus. Viss it kā izdodas," stāsta puisis.

Dāvis ir ne vien jaunāko tehnoloģiju fans, bet arī aizrautīgs sportists. Vislabāk viņam patīk spēlēt volejboli. Puisis aktīvi iesaistīs arī vietējos kultūras pasākumos. Nesen viņš sāka darboties Bērzbils dramatiskajā kolektīvā, jo apkārtējie uzskata, ka viņam labi padodas aktierīmāksla. Arī pašam teātra spēlēšana tīri labi patīkot.

Ziņa par piešķirto Jauniešu gada balvu Dāvim izrādījās patīkams pārsteigums: "Neviens man nebija pateicis, ka esmu nominēts, tādēļ, kad piezvanīja no Balviem, uzaicinot ierasties uz balvu pasniegšanas ceremoniju, biju ļoti pārsteigts. Protams, patīkami pārsteigts," apgalvo puisis. Uzzinot šo jaunu mu, arī vecāki ļoti priečājās. Apsveikt ar augsto novērtējumu Dāvi steidza arī draugi un radi. Puisis atklāj, ka tagad jauniešu

Saņemot balvu. Dāvis atzīst, ka, tuvojoties mācību gada beigām, viņa galvenā rūpe ir labi nokārtot gala eksāmenus un izvēlēties augstskolu, kurā studēt.

gada balvas statuete rotā viņa rakstāmgaldu.

Šobrīd apbalvošanas savīļojums ir pierimis, jo jaunieti nodarbina citas rūpes – tuvojoties mācību gada noslēgumam, aizvien aktuālākā kļūst studiju vietas izvēle. "Iespēju ir daudz, bet jāizvēlas, kura būs īstā," spriež Dāvis.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Zini un izmanto

Aktualitātes der zināt visiem

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Balvu nodaļa Valsts Lauku tikla pasākumu ietvaros Balvos rīkoja semināru, kurā lauku uzņēmējiem un citiem interesentiem sniedza aktuālu informāciju.

Par kuplo apmeklētāju skaitu gandarīta jutās Balvu nodaļas uzņēmējdarbības konsultante Liene Ivanova. Acīmredzot lauku uzņēmējiem ir daudz jautājumu, varbūt arī neskaidrību, kā pareizi sakārtot dokumentāciju, tādēļ ir vēlēšanās zināt un izprast grozījumus nodokļu un grāmatvedības uzskaiti reglamentējošajos aktos. Par šiem jautājumiem Balvos stāstīja VID konsultāciju koordinācijas un uzraudzības daļas galvenā nodokļu inspektore IRNA MARKOVA. "Martā sāksies gada ienākumu deklarācijas iesniegšana, tādēļ jāzina, kā visu pareizi izdarīt," uzsvēra uzņēmējdarbības konsultante.

Dokumenti mīl precizitāti

Lektore I. Markova skaidroja grozījumus likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli". Dažas atkāpes no viņas sniegtā skaidrojuma.

BŪTISKS IETEIKUMS. Pārdodot nekustamo īpašumu, daudzos gadījumos ir jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis no kapitāla pieauguma. Tas jāizdara 15 dienu laikā pēc gada ienākumu deklarācijas iesniegšanas. Ja summa ir liela un to nevar samaksāt vienā maksājumā, vajadzētu griezties Valsts ieņēmumu dienestā ar lūgumu pagarināt samaksas termiņu vismaz uz gadu. Tad ir iespēja sadalīt katram mēnesim konkrētu maksājamo summu. Ja maksāšanas termiņš būs nokavēts, VID nekādu pagarinājumu vairs nepiešķirs. Nodokļu maksātājam veidosies parāds, un turpmāk par viņu interesesies parādu piedziņas daļa. "Nebūs patīkami saņemt brīdinājuma vēstules, piedzīvot nobloķētus kontus un ieturētus nodokļus," teica I. Markova. Viņas ieteikums: pirms veikt jebkādus darījumus ar nekustamajiem īpašumiem un doties apstiprināt līgumu pie notāra, pacentīs noskaidrot, kādi maksājumi, par ko un cik lielās summās jāveic, lai pēc tam nav nevajadzīgu pārsteigumu.

PAR NODOKĻU ATVIEGLOJUMIEM. Gadījumos, ja vecāki kopīgi iesteno aizgādību un savstarpēji nevar vienoties, kuram no viņiem pienākas atvieglojums par apgādībā esošu personu, atvieglojumu piemēro tam nodokļu maksātājam – vecākam, kurš norādīts bāriņtiesas lēmumā par vecāku domstarpību izšķiršanu. Lektore uzsvēra, ka dzīvē šis ir sarežģīts jautājums. Netrūkst gadījumu, kad bērni ir ierakstīti tēva apgādībā, kurš strādā un pelna naudu ārpus Latvijas. Vai arī vecāki ir šķirušies, starp viņiem nepastāv attiecības un bijusī sieva vispār nezina, kur meklējams bērnu tēvs. Diemžēl bez tēva piekrišanas nav iespējams oficiāli noformēt bērnus mātes apgādībā. Vienīgā iespēja tad ir bāriņtiesas lēmums.

PAR ATTAISNOTO IZDEVUMU DOKUMENTIEM. Grozījumi likumā paredz, ka attaisnotos izdevumus par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem piemēro arī tad, ja tos apmaksājis nodokļa maksātāja laulātais, bērns, mazbērns, kāds no vecākiem vai vecvecākiem. Attaisnotajos izdevumos par ārstniecību neiekļauj izdevumus par zālēm un brillēm, taču nav ierobežojuma zobārstniecības pakalpojumiem un operācijām. Attaisnotajos izdevumos par izglītību var iekļaut arī maksas kursus, taču izvērtēs to jēgu. Ja nodokļu maksātājs pats nodarbojas, piemēram, ar biškopību, attaisnotajos izdevumos var iekļaut viņa mācības biškopības kursos.

KAS - LATOS, KAS - EIRO. Gada pārskats, uzņēmuma ienākuma nodokļa deklarācija, iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācija un PVN deklarācija par 2013.gadu jāiesniedz latos. Savukārt iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa aprēķins un uzņēmuma ienākuma nodokļa avansa aprēķins – euro. Uzņēmuma ienākuma nodokļa maksātāji var izmantot bonusu – gada pārskatu viņiem atļauts iesniegt papīra formātā. Vienīgi uzņēmuma ienākuma nodokļa deklarācija un avansa aprēķins iesniedzami elektroniski.

Pašu saimnieku ziņā

Seminārā piedalījās arī PVD Ziemeļlatgales pārvaldes vadītāja MĀRĪTE ŅUKŠA. Īsumā viņas sniegtā informācija.

PĀRBAUDIET

SAVU

GANĀMPULKU

Foto - M.Sprudzāne

Uzmanīgi klausās. Balvos rīkoto semināru lauku uzņēmējiem apmeklēja kups klausītāju pulks. Gandarīta par to jutās uzņēmējdarbības konsultante Liene Ivanova.

DOKUMENTĀCIJU. Visam jābūt kārtībā, tādēļ jāpievērš uzmanība, vai dzīvniekiem ir identifikācijas numuri un lopi ir reģistrēti Lauksaimniecības datu bāzē. Jebkādas informācijas apmaiņa tagad notiek galvenokārt elektroniski, un lauku uzņēmējiem jāorientējas datu pārraidē. Arī dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzība un kontrole tagad ir pašu saimnieku ziņā, atgādināja M. Nukša. "Diemžēl netrūkst faktu, kad konstatējam, ka dzīvnieki nav izmeklēti noteiktajā laikā. Tas nozīmē, ka juridiski novietnei jānoņem piešķirtais brīvais statuss. Un pēc tam sekos vēl pasākumi, kādi jāveic ganāmpulka īpašniekam, lai statusu atgūtu. Tas viss prasīs pūles un finansiālu ieguldījumu," teica pārvaldes vadītāja. Brīvā statusa atņemšana nozīmē, ka ir apturēta produkcijas realizācija, bet, iegādājoties dzīvnieku no novietnes bez statusa, arī jaunais ganāmpulka īpašnieks pazaudēs šo statusu. M. Nukša atklāja, ka Balvu pusē ir desmit lauku saimniecības, par kurām tuvākajā laikā jāizlemj, kā rīkoties pieļauto pārkāpumu gadījumā. "Nevienam nav patīkamas šādas situācijas, arī tam ierēdnim, kur pieņems lēmumu attiecībā uz jūsu konkrēto pārkāpumu," seminārā teica M. Nukša.

Lauku sētās jābūt vērīgiem

Turpinās 2012.gada nogalē uzsāktie pasākumi klasiskā cūku mēra ierobežošanai. Cūku ganāmpulku saimniekiem tas nozīmē regulārus kliniskos izmeklējumus. Jārēķinās ar faktu, ka pārbaudītie mežacūku paraugi apliecina, ka notiek strauja meža dzīvnieku pārvietošanās un teritorija aptver arvien jaunus pagastus. Antivielas uz klasisko cūku mēri atrastas mežacūkām Baltinavas, Tilzas, Krišjānu pusē. Tādēļ pārvaldes vadītāja iesaka jo sevišķi būt uzmanīgiem lauku sētās, kur dzīvo mednieki. Slimību mājas cūkām var nodot, gan izbarojot meža dzīvnieku pārtikas atkritumus, gan arī ar inficēta apgērba, apavu vai trauku starpniecību.

Āfrikas cūku mēris strauji pietuvojies Krievijai – konstatēts Pleskavas pagabalā, arī Baltkrievijā, Lietuvā, Polijā. "Lūdzu, nevediet gaļas produktus pāri robežai. Slimību draudi nemazinās," aicināja pārvaldes vadītāja. Tādēļ speciālisti akciju veidā brauds un kontrolē pasažierus autobusos, vilcienos. Pēc statistikas gada laikā parasti konfiscēja ap 500 kilogramiem gaļas produktu, taču pērn, strādājot kopā ar muitu un robežsardzi, PVD piecu mēnešu laikā izņēma 5 tonnas gaļas produkcijas. "Iespējams, tā ir tikai trešā daļa, ko atradām un konfiscējām, jo ir skaidrs, ka milzīga produktu straume plūst pāri robežai, un ar šo faktu mums visiem jārēķinās," atzina M. Nukša.

Smagus un neatgriezeniskus veselības traucējumus rada trihineloze. Nepatīkams fakts konstatēts Viljānu pusē, kur saslimis pusaudzis. Pārvaldes vadītāja informācija, ka ir sagatavoti grozījumi pārtikas aprites uzraudzības likumā un, ja tos pieņems, būs jāpilda prasība visiem mājas cūku turētājiem nokautos dzīvniekus obligāti pārbaudīt uz trihinelozi. Reģistrācijas dati neapliecina faktu, ka mazo saimniecību īpašnieki jebkad būtu kāvuši un realizējuši cūkgāju pārdošanai. Sanāk, ka cūkas kauj tikai pašpatēriņam, kas, protams, nav loģiski. Satraucošs ir fakti, ka uz trihinelozi pārbaudīts visai mazs procents nomēdīto mežacūku - aptuveni 6 - 8%. Pārvaldes vadītājas skatījumā tas ir nopietns cilvēku veselību apdraudošs faktihs. Trihinelozi pārnēs peles, žurkas, eži, tāpēc mājas cūkas var inficēties, uzturoties āra aplokos.

Īsumā

Joprojām izskatīgi un garšīgi

Valērijs Romanovs, dārznieks Viļakas novadā, nebeidz priečāties par dāsno augļu ražu. Aizvadītajā gādā vākums bijis tik bagātīgs, ka ābolu krājumi, lai arī ziemas mēnēšos ievērojami izpārdoti, joprojām ir pietiekami lieli. Dārznieks joprojām regulāri brauc uz Balviem un ar sarkanas un dzeltenzaļas krāsas augļiem kārdina pircējus Balvu ielās. Viņš atklāj, ka glabāšanas novietnē palikušas vēl aptuveni četras tonnas āboli. Pērnruden ražas vākums bija ap 30 tonnām. Šoziem Viļakas pusē izaudzētā bagātība vairākus mēnešus ceļoja arī uz Rīgu – uz septiņām Rīgas skolām divreiz mēnesi. Dārznieks bija ļoti priečīgs par šo iespēju, jo vienā braucienā uz Rīgu aizveda tonnu āboli. Āboli, kā ierasts, saņem arī sešas mūspuses vietējās skolas. Dārznieks atzīst, ka rīdziniekiem viņa prece ļoti patikusi un viņš saņēmis uzslavas un pateicību. Valērijs priečājas, ka labi glabājas visas āboli šķirnes, taču dārzniekiem pašam vislabāk patīk Čehijas ziemas šķirnes 'Rubin' augļi. Dārza šī šķirne aug tuvu šķirnes 'Lobo' ābelēm, kas uzrādīja slimības pazīmes, toties 'Rubin' visi augļi - skaisti un veseli. Ar ģimenes un paligu spēkiem viņš apsaimnieko 9 hektārus lielu augļu dārzu, bet sapnis ir stādījumus paplašināt līdz 15 hektāru platībai. Ziemas mēnešus dārznieks izmanto arī potēšanai, lai sagatavotu jaunus stādus.

Foto - M.Sprudzāne

Kārdinoši joprojām! Vēlino šķirnu augļi labi glabājas, un vietējie āboli arī tagad - martā - ir izskatīgi un garšīgi.

Plāno atcelt piena kvotu sistēmu

Piena kvotu gads ilgst no šī gada 1.aprīļa līdz nākamā gada 30.martam. Plāno, ka šo kvotu sistēmu atcels 2015.gada 1.aprīlī. Patlaban Latvijā ir 9800 piena kvotu īpašnieku.

Patlaban piena kvotas ir pārsniegušas 3000 saimniecības, pēc gada šīs skaitlis varētu būt vēl lielāks, jo pēdējā gadā vairs nepiešķirs papildus kvotas. Lauksaimnieku organizācijas sadarbības padomes pārstāvē S. Babāne informē, ka situācija klūst problemātiska. Viņa pieļauj, ka kāda saimniecība varētu pārtraukt piena ražošanu, tuvojoties kvotu atcelšanas brīdim. Tad situācija varētu izlīdzināties. Tāpat jādomā par iespēju kvotas nomāt no tiem, kuri tās neizpilda, kā arī varētu būt vēl citi varianti.

Apspriests arī piena kvalitātes jautājums, jo pavisam drīz valdībā skatīs jaunus Ministru kabineta noteikumus, kas skars tieši svaigpiena kvalitāti. Piena pārstrādātājiem nevarēs piegādāt pienu, kas neatbilst konkrētiem kvalitātes kritērijiem. Principā padome iestājas par kvalitatīvu pienu, līdz ar to neesot iebildumu pret noteikumiem. Ja kādai lauku saimniecībai ir nojausma, ka kaut kas nav kārtībā, tad jaunie noteikumi būs stimuls vairāk rūpēties par noteikumu izpildi. Runa esot par uzmanību ikdienas darbā un darbinieku atbildību.

Kā zināms, ES pienu laiž tirdzniecībā, pamatojoties uz kvotām. Katrai dalībvalstij piešķir divas kvotas – vienu piegādēm piena pārstrādes uzņēmumiem, bet otru – tiešajai tirdzniecībai patērētājiem. Kopējo daudzumu sadala starp ražotājiem, piešķirot individuālās kvotas.

Var mācīties tālmācībā

Izglītības programmu "Lauksaimniecības pamati" var apgūt, nepārtraucot ikdienas darbu. Vajadzīgs dators, interneta pieslēgums un vēlme mācīties. Trīs mēnešu apmācība ietver pamatzināšanu apguvi lauksaimniecības politikā, augkopībā, lopkopībā, darba aizsardzībā, grāmatvedības un uzņēmējdarbības pamatos. Līdzfinansējums tālmācības kursam ir 70 eiro. Pēc eksāmena izsniedz aplicēbu, kas ļauj saimniekot godrāk un var pretendēt uz dažadiem atbalsta maksājumiem.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Īsumā

Siltinās vidusskolas ēku

Noslēdzies iepirkums par Baltinavas vidusskolas ēkas energoefektivitātes paaugstināšanu, ko bija izsludinājusi Baltinavas novada pašvaldība. Iepirkumā ir pieteikusies akciju sabiedrība "Siguldas Būvmeistars", kas baltinaviešiem ir jau zināma firma, jo novada centrā veica ūdensvada un kanalizācijas rekonstrukcijas darbus. Ar firmas darba kvalitāti baltinavieši ir apmierināti, bet tas, ka skolas siltināšanas darbiem ir pieteikusies tikai viena firma un nav konkurences, radījis darbu sadārdzinājumu par 78 tūkstošiem eiro, ko nāksies segt no pašvaldības budžeta līdzekļiem kā Eiropas Savienības finansētā projekta līdzfinansējumu. Siltināšanas projekta realizācijas termiņš ir šī gada 30.jūnijā, bet darbi jāpabeidz līdz 25.jūnijam. Paredzams, ka līgumu ar būvniekiem noslēgs marta beigās un tūlīt arī sāksies plānotie siltināšanas darbi - apkures radiatoru nomaiņa, cokola siltināšana, skolas ēdnīcas jumta nomaiņa un ēkas fasādes siltināšana un apdare.

Ciemojas studenti un profesionāļi

Vecāko klašu skolēniem pienācis laiks izvēlēties mācību iestādes, lai iegūtu profesiju, tādēļ arī skolās, tostarp Baltinavas vidusskolā, ciemojas gan dažādu augstskolu studenti, gan mācību iestādes beiguši profesionāļi.

Vidusskolas 11.klasses skolniece B.Graudumniece atzīst, ka vecāko klašu skolēnu pratos aizvien biežāk iezogas doma: kur iet studēt, kā izdarīt pareizo izvēli un ko es vispār vēlos? Šo lēmumu pieņemt savā ziņā palīdz arī studenti, kuri brauc uz skolu un stāsta par studijām. Skolā viesojās Rēzeknes Augstskolas studenti, kuri pastāstīja skolēniem gan par studijām, gan brīvā laika izmantošanas iespējām. Mācības augstskolā izvēlējušies arī Baltinavas vidusskolas absolventi - Rolands Keišs, Inese Bukša, Rita Keiša. Skolā ciemojās arī Dace Bukša, studente no Banku Augstskolas. Arī viņa mācījusies Baltinavā. "Sarunas laikā ar studenti uzzinājām nedaudz smalkāk par finansista, ekonomista un citām profesijām, darba iespējām Latvijā, studentu dzīvi, kā arī apstiprinājās skolotāju vairākkārt atgādinātais apgalvojums: matemātika noderēs!" stāsta B.Graudumniece. Skolā ciemojās arī vairākas Ekonomikas un Kultūras Augstskolas studentes, kuras stāstīja par savu augstskolu, studiju programmām un kāds būtu jauniešu ieguvums, mācoties šajā augstskolā. Baltinavas vidusskolas 12.klasses skolniece K.Supe raksta: "Skola piedāvā daudz dažādu studiju programmu: biznesa vadību, kultūras vadību, tulkošanu, izklaides un atpūtas industrijas vadību un citas. Meitenes ļoti detalizēti, interesanti un ar humoru pastāstīja svarīgāko informāciju par šo augstskolu." Studentes bija sajūminātas arī par viesmilīgo uzņēmšanu skolā.

Iespēja iegūt vērtīgas balvas

Marta sākumā Baltinavas vidusskolu apmeklēja bijušais skolas absolvents Guntis Keišs. Tagad viņš ir ģeogrāfijas analītikis, savu bakalaura grādu ieguvis Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātnu fakultātē. Vecāko klašu audzēkņus G.Keišs iepazīstināja ar kompānijas "Here" darbību, kas ir viņa darbavietā. "Here" ir kompānija, kura izstrādā un veido kartes, ko lieto dažādu aplikāciju risinājumos un produktos, saglabājot augstākās precīzitātes reputāciju, un nodrošina svaigāko informāciju karšu lietotājiem. Kompanijai ir ļoti daudz sadarbības partneru, piemēram, "Ford", "Nokia", "Honda", "Toyota", "Yahoo" un citas. Kartes veido, izmantojot jaunākās tehnoloģijas - satelītuzņēmums, mašīnā iebūvēti datori un kameras. Kompanija īsteno vairākus projektus ASV, Portugālē, Čīlē, Gruzijā, Vjetnamā un Filipīnās, izstrādājot un labojot kartes, iesaistot darbā arī studentus," par uzzināto tikšanās laikā pastāstīja 11.klasses skolniece A. Keiša. Tāpat no 15.marta līdz 15.aprīlim ikvienam ir iespēja doties uz mājaslapu www.here.com, reģistrēties un iesaistīties konkursā "HERE" karte Baltijas valstis", pievienojot iztrūkstošos ceļus un ceļu atrībūtus, gūt pieredzi un klūt par vienu no "Map Creator" ekspertiem Baltijas valstis, veidojot kartes kopā ar šīs jomas profesionāļiem. Labākajiem un aktīvākajiem konkursa dalībniekiem piešķirs vērtīgas balvas no "Nokia", tostarp arī viedtālruni "Nokia Lumia 820".

Baltinavas novadā

Pārdzīvo par dzimtenē notiekošo

Jau vairākus gadus desmitus Baltinavā dzīvo un strādā ukraiņu BILEJU ģimene - MARIJA un VASĪLIJS. Šeit viņi izskolojuši abus bērnus - dēlu un meitu, sagaidījuši mazbērnus. Lai arī no dzimtenes viņus šķir simtiem kilometru un tuvinieku Ukrainā palicis maz, abiem sāp sirds par dzimtenē notiekošo.

Virieši brauca peļnā

"Izaugu bez vecākiem, kurus zaudēju traģiskā notikumā. Dzīvoju pie vecmamma, izglītību iegūstot internātskolā, bet profesiju tā arī neieguvu. Strādāju padomju saimniecībā dažādus darbus. Apprecējos agri - 16 gadu vecumā ar kaimiņu puisi, 17 gados man piedzima meita, drīz vien arī dēls. Uz Latviju pārcēlāmies, kad bērni vēl bija mazi un negāja skolā. Šeit jau strādāja kāds mūsu paziņa, kurš zināja par dzīvi un darba iespējām Latvijā un konkrēti Baltinavā," atceras M.Bileja, kura tagad strādā Baltinavas Kristīgajā internātpamatskolā par apkopēju. Arī Vasilijs šeit ir kuriņātājs. Savulaik abi kā tehniskie darbinieki strādājuši Baltinavas vidusskolā, kad direktors vēl bija Pēteris Vjakse, Vasilijs strādājis arī Baltinavas padomju saimniecībā. "Viņam ir zelta rokas, saimniecībā izdarījis visu, kas nepieciešams," Marija uzslavē viru, par ko arī var pārliecināties, apskatot Bileju sētu Baltinavas centrā - ēkas ir prasmīga meistara roku būvētas, pagalmā un ap māju nav nevienas nezāles. Ne velti pērn konkursā par sakoptāko māju centrā Bileju īpašumu atzina kā labāko. No darba abi nebaidās. No Ukrainas šurp viņi braukuši, lai darbs būtu uz vietas un ģimene varētu atrasties kopā. Marija pastāsta, ka viņi dzīvoja netālu no Ļvovas, Užgorodā, kas atrodas Ukrainas Aizkarpatu apgabalā. Vieta ir kalnaina un maz piemēroti lauksaimniecībai, saimniecīkai darbībai, bet vairāk atpūtai un tūrismam, tādēļ jau padomju laikā virieši ģimenēs tradicionāli devās peļnā uz citiem Ukrainas apgabaliem, uz Krieviju, Baltijas valstīm, Poliju, Čehoslovākiju, kur melnstrādniekus vajadzēja, bet tā dēvētie "gucuļi" no darba nebaidījās - strādāja celtniecībā, fermās, karstājā Saulē ravēja garās biešu vagas.

Bērni izauguši labi

Kad Marija un Vasilijs ieradās Latvijā, viņi neprata ne vārda latviski, mācījās pamazām, sarunājoties ar vietējiem iedzīvotājiem, kuri tajā laikā vēl labi prata krievu valodu, jo visiem bija viena valsts – Padomju Savienība un visi virieši bija dienējuši Padomju armijā. "Pirmos gadus Latvijā bija ļoti grūti - tālu no dzimtenes, no savējiem, atbraucām šurp tikai ar čemodāniem," atceras Marija. Jau atjaunotajā Latvijā abi nokārto valsts valodas eksāmenu latviešu valodā, jo valsts iestādē, kāda bija skola, bez valodas zināšanām strādāt nevarēja. "Man valoda padevās labāk, vīram - ne tik labi," atzīst Marija, bet sarunvalodu viņi ir apguvuši abi. Bērni skolā sāka iet šeit - dēls un meita mācījās turpat Baltinavā klasēs ar krievu valodu, abi pabeidza arodskolu Rēzeknē un turpināja mācības augstskolā, tikai meita augstskolu pabeidza, bet dēls mācības pārtrauca. Izvēlētās profesijās nestrādā ne viens, ne otrs, jo atalgojums ir mazs. Meita ar draugu dzīvo un strādā Norvēģijā, dēls ar vedeklu – Rīgā, kur dēls ir atradis darbu kādā firmā. Vedekla ir vietējā, baltinaviete, tādēļ dēls ar vedeklu un mazbērniem bieži ciemojas Baltinavā gan pie sievāsmātes, gan savas mātes, par ko Marijai ir liels prieks. Viņa smeja, ka mazbērni dažreiz viņai aizrāda: "Baba! Tu nerunā latviski pareizi!" Marija atzīst, ka par bērniem vienmēr ir rūpējusies un mīl viņus no sirds, un arī viņi mil viņu. "Zinu, ko nozīmē izaugt bez ģimenes, kad tu negaudi dāvanas, svētkus, glāstus. Esmu tam visam dzīvē gājusi cauri, tādēļ man ir sāpīgi noraudzīties uz ģimenēm, kur vecāki lieto alkoholu vai kā citādi nerūpējas par bērniem," atklāj Marija.

Ar tuviniekiem sazinās

Ukrainā Marijai nav neviena tuvinieka, bet Vasilijam, kurš uzaudzis deviņu bērnu ģimenē, dzimtenē dzīvo vecākā māsa. Četri no ģimenes bērniem ir jau miruši, bet trīs dzīvo

Dzimšanas diena. Aizvadītajā nedēļā, 6.martā, Marijai bija dzimšanas diena. Viņa, kā ierasts, strādāja skolā, uzkopa telpas. Darbabiedri viens pēc otra nāca pie Marijas, lai apsveiktu viņu tik nozīmīgajā dienā. "Latvijā dzīvoju pietiekami ilgi, lai ar pilnu atbildību varētu teikt,- man nekādu problēmu ar vietējiem iedzīvotājiem nav bijis. Neviens man nav aizrādījis, kāpēc mēs te esam atbraukuši, vai kā citādi aizvainojis," atzina nedaudz samulsusī un priecīgi satrauktā jubilāre.

Sahalīnā. "Agrāk bija tā - kur puiši dienēja, tur arī apprecējās un palika uz dzīvi," paskaidro Marija. Taču saikni ar Ukrainu, Vasilija māsu un viņas bērniem viņi uztur. Tagad modernās tehnoloģijas to atļauj. Televīzijā arī seko līdzi nemieriem Ukrainā - Krimā un Kijevā. Redzējuši arī mītiņu Užgorodā, netālu no kuras dzīvo radinieki. Nemieri tuviniekus nav skāruši tieši, dzīve it kā rit ierastajā ritmā, vīra māsa joprojām saņem pensiju, lai gan televīzijā runā par Ukrainas finanšu krīzi. Marija un Vasilijs pārdzīvo par dzimtenē notiekošo. "Tas ir šausmīgi! Naktis nevaru gulēt, kad noskatos, ko rāda televīzijā. Protams, krize ir skārusi arī Ukrainu, cilvēkiem ir grūti, viņi vēlas labāku dzīvi, bet izvēlētās metodes cīņā par labāku dzīvi, manuprāt, nav tās labākās. Kā būtu labāk, man grūti pateikt. Tikai ne tādas, ka list asinīs un valsts atrodas uz kara sākšanās sliekšņa," savu sāpi atklāj Marija.

Spilgts piemērs

Runājot par Bilejiem, tostarp arī svešautiešiem Latvijā, bijusī Baltinavas Kristīgās internātpamatskolas direktore VENERANDA ANDŽĀNE uzsver, ka tas ir spilgts piemērs, kā labas gribas cilvēki spēj iedzīvoties, dzīvot un sadzīvot ar vietējiem iedzīvotājiem. Vajag tikai vēlēties! "Mariju es pazīstu mazāk, bet Vasilijs ir palīdzējis sadzīvē arī man. Viņam patiešām ir zelta rokas. Ciemā viņus pazīst kā čaklus un izpalidzīgus cilvēkus. Labi atceros, kāda bija māja, kurā viņi iegāja dzīvot, bet tagad to nevar pazīt. Vecā, necīlā mājiņa ir savdabīgi atjaunota, uzbūvētas arī citas ēkas, pie mājas aug puķes. Pagalms un tai piegulošais zemes gabals ir sakopts. Kam tā smukā māja? Ne reizi man ir jautājuši paziņas, kas iebrauc Baltinavā no Kārsavas puses," V.Anđāne apliecinā arī citu cilvēku novēroto. Ilggadējās pedagoģes atziņa ir,- kaut vairāk būtu tādu cilvēku! Ja cilvēki mazāk dalītu viens otru pēc tautības, ticības vai politiskās piederiņas, mazāk meklētu kašķi un skaustu, mazāk arī būtu problēmu, nemiera un asins izliešanas. Lai atceramies dižā latviešu dzejnieka Jāņa Raiņa vārdus: "Ne tauta pret tautu tad karos, bet visas kopā pret tumsu." Vai šis laiks pienācis? Mēs dzīvojam sarežģītā un nemierīgā laikmetā. Cilvēki ir gudri, sabiedrības dzīvē ienāk aizvien jaunas un jaunas tehnoloģijas, bet atsevišķas cilvēku grupas to visu grib pārdaļīt par labu sev, nerēķinoties ar citiem. Un tas jau ir bīstami!

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Svētki

“Nebēda” jubileju svin ar draugiem

1.martā Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa “Nebēda” kopā ar draugu kolektīviem atzīmēja vārda dzimšanas dienu.

Lai arī “Nebēda” kā kolektīvs ar šādu nosaukumu darbojas 20 gadus, daudzi tās dalibnieki ir dejotāji jau ilgi pirms tam - Sandra un Juris Kairiši, Gunta Āboliņa, Lūcija Pušpure, Andris Baikovs, Aelita un Ēriks Tuči, Agris Karps, arī citi. Pirmos desmit gadus kolektīvu vadīja Valentina Graholjska, bet pēdējos desmit ar dejotājiem strādā Agris Veismanis. Viņš savus draudzīgos *nebēdniekus* prot gan stingri vadīt, gan palielīt: “Viņi man ir patstāvīgi, kolektīvs ir ļoti saliedēts, un pats kodols ilgi palicis uzticīgs “Nebēdai”. Ja viņi ko izdomā, tad visu novēl līdz veiksmīgam rezultātam, kas liecina par mērķtiecību. Prot gan dejot, gan atpūsties, ir ar labu humora izjūtu.” Pasākuma dienā Agris Veismanis saņēma Nacionālā kultūras centra Atzinības rakstu “Par ilggadēju radošu ieguldījumu dejas mākslā, Dziesmu un Deju svētku tradīcijas saglabāšanā un novada kultūrvides veidošanā, sveicot kolektīva 20 darba gadu jubilejā”.

Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapčāne godināja arī Valentīnu Graholjsku, skaistus suvenīrus saņēma ikviens dejotājs, arī deju kopas koncertmeistare Daiga Elksnīte. Koncerts ilga trīs stundas, jo dejas rādīja ne tikai “Nebēda”, bet arī viesi. Koncerta vadītāji bija deju kopas “Nebēda” dejotāji Armita Gaiduka un Dzintars Čerbakovs. Par katru ciemiņu kolektīvu viņiem bija ko teikt. Ceļu uz Balviem bija mērojusi Valkas pilsētas kultūras nama vidējās

“Nebēdas” dejotāji. Viņiem no katra pasākuma ir pa atmiņu kamolam satīts, un svētki ir tā reize, kad kamoliņu atritināt un kopīgi izpriečāties.

paaudzes deju kopa “Aija”, kuru vada Liesma Ērgle. Par šo kolektīvu balveniešu atmiņās palikuši krāšnie pie pasākumi Valkas estrādē, maldišanās pa Valgu, kas toreiz bez pasēm vēl bija liegts, kā arī dažādas ķibeles ar autobusu... Vadītāja Edīte Ķikuste uz Balviem bija atvedusi Gulbenes kultūras centra deju kopu “Apinitis”. Šis kolektīvs “Nebēda” asociējās ar pirmajām sporta spēlēm, jautrajām stafetēm, pēc kurām bijušas slapjas drēbes, stīvas kājas, bet ļoti pozitīvas emocijas. No Ropāžiem bija atbraucis vidējās paaudzes deju kolektīvs “Cielava”, viņi Balvos bija pirmo reizi. Kokneses kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs “Liepavots” ir seni draugi mūsu dejotājiem. “Nebēda” smeja, ka tik seni, cik senas ir Kokneses pilsdrupas ar estrādi Daugavas krastā. Tikai trīs mēnešus dejo Alūksnes tautas nama deju kopa “Olysta”, kuru arī vada Agris Veismanis. Kolektīvam dots pirmais Alūksnes apdzīvotās vietas nosaukums. “Zeperi”

Balvos ieradās no Līgatnes, un mūsu dejotāju atmiņās viņi palikuši kā ļoti viesmīligi kolektīvs ar jaukām ballītēm, pastaigām pa alām sveču gaismā. Vistuvākie draugi “Nebēdai” ir Agra Veismaņa vadītā Alūksnes tautas nama deju kopa “Jukums”, ar kuriem kopā pat vēžots. Katrs viesu kolektīvs rādīja savas dejas, krāšnos tautu tērpus, bet koncertu ar jestrām latgaliešu dziesmām papildināja Šķilbēnu pagasta folkloras kopa “Rekavas dzintars”, ar kuru kopā būts pat koncerttūrē Anglijā.

Apsveikuma vārdus deju kopai “Nebēda” teica Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks sociālajos un ārējo sakaru jautājumos Juris Boldāns, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja vietniece kultūras jautājumos Iveta Tiltiņa, Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule. Ziedi, dāvanas un raita dejas soļa vēlējumi saņemti, nu jāstrādā tālāk, lai ceļš caur darbīgiem mēģinājumiem atkal aizvītos līdz nākamajiem svētkiem.

Īsumā

Baltinavā atzīmē Meteņdienu

Foto - no personīgā arhīva

Laikā, kad šīs ziemas dienas sāk stiepties garākas, kad laiks sāk griezties uz pavasara pusi, latvieši svin Meteņus. Meteņus atzīmē septīnas nedēļas pirms Lieldienām. Ar Pelnu dienu sākas lielais septīnu nedēļu gavēnis.

Tieši 4.martā Baltinavas Kristīgajā internātpamatiskolā notika Meteņdienas pasākums. Tā kā šogad ziema mūs nelutināja ar sniegu un izpalika braukšana no kalna, pikošanās, tad pasākuma svinībām baltinavieši izvēlējās citas tikpat aizraujošas un interesantas aktivitātes. Pusdienlaikā Aivja vectēvs atbrauca ar zirgu, sēdināja mazākos skolēnos ratos un brauca pa Baltinavas ielām. Daži skolēni ar zirga pajūgu brauca pirmo reizi. Ievērojot tradīcijas, ka Meteņi ir pēdējā budējos ejamā reize, skolotājas Gunīta, Regīna, folkloras kopas “Ganiņi” meitenes, saģēbušās maskās, ar grabuļiem, dziedādamas gāja čīgānos jeb budējos vispirms pie skolas vadības, tad uz Baltinavas novada domi. Skandināja dziesmas, teica ticējumus, sakāmvārdus, cienāja ar zīnēm, pupām, ieskandināja pavasari.

Pēcpusdienā, saules staru vilināti, mūzikai skanot, visi izgāja no skolas un devās uz netālo Baltinavas centrā esošo laukumu, lai kārtīgi izpriečatos brīvā dabā. Visi dejoja, spēlēja “laukuma boulingu”, sacentās “pankūku”, “baranku”, zābaku mešanā, leca maisā, šķiroja zirņus no pupām. Bērniem bija iespēja izpriečāties, parādīt savu veiklību un izjust komandas sparu, kā arī balvā saņemt baranciņu virtenes.

Noslēgumā jautras mūzikas pavadībā visi klātesošie nobaudīja vienu no tradicionālajiem Meteņdienas ēdienu – pankūkas, degustēja dažādus ievārijumus, čaloja, smējās un dejoja. Ticējums vēsta: ja Meteņos saulains un sauss laiks, būs ražīgs gads!

Iespēja

Aizvada jauno politologu un žurnālistu skolas pirmo nodarbību

Balvu Valsts ģimnāzijas metodiskais centrs un Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvalde sadarbībā ar Vidzemes augstskolu 28.februāri noorganizēja pirmās nodarbības 10. - 12.klašu skolēniem politoloģijā un žurnālistikā.

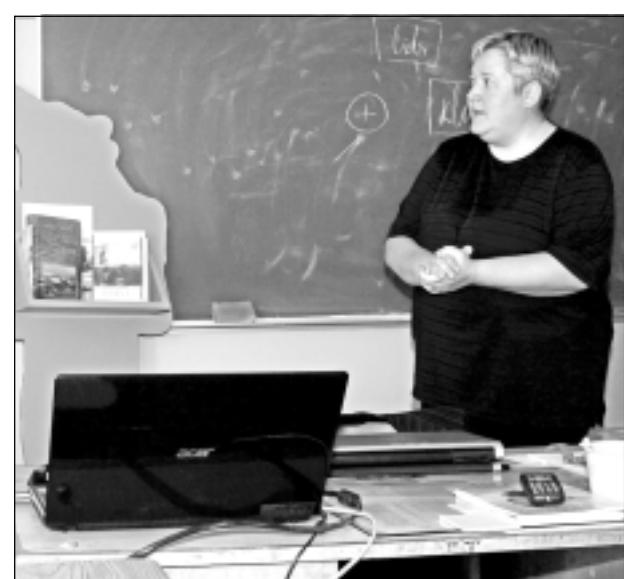
Jauno politologu skolas nodarbības vadīja Pārvaldības studiju virziena direktore Dace Jansone. Uz šīm nodarbībām bija ieraudušies Balvu Valsts ģimnāzijas un Rugāju novada vidusskolas skolēni, kuriem interesē politoloģija. Pēc Balvu Valsts ģimnāzijas 11.c klases skolnieka Sergeja Petrova domām, nodarbība bija ļoti izzinoša un aizraujoša, kas deva lielāku ieskatu politoloģijā. Puisis stāsta, ka runāja par demokrātijas pozitīvajām un negatīvajām norisēm mūsdieni sabiedrībā. Notika arī diskusija par dažādiem jautājumiem, kas ir aktuāli sabiedrībā, kā arī bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus. “Nodarbība bija ne tikai izzinoša, bet arī iedvesmojoša, jo augstskolas lektore mums pastāstīja par mūsdieni sabiedrības individuālās iespējām, kuras mēs kūtri izmantojam, un aicināja mūs kļūt par aktīvākiem pilsoniem. Tādās nodarbības noteikti jāturpina vēl!” saka Sergejs Petrovs. Toties 12.a klases skolnieks Artēmījs Semjonovs uzskata, ka šīs nodarbības ir unikāla iespēja paplašināt redzesloku visiem, kam ir interese par politiku un politoloģiju, it sevišķi tad, ja jaunietis vēlas saistīt savu nākotni ar politikas jomu. Skolēni cer, ka šī sadarbība veidosies arī tālāk. Politoloģijas skolotājai Irēnai Šaicānei šķita interesants gan lektores stāstījums, gan

video par to, kāpēc demokrātijas teorija nedarbojas praksē. Paldies viņa sakā par atstātājām adresēm un interaktīvajiem materiāliem, ko skolotāja varēs izmantot savās mācību stundās, izglītojot jauniešus.

Jauno žurnālistu skolas nodarbības vadīja Komunikācijas un mediju studiju virziena direktore Agnese Karaseva par tēmu “Kas ir žurnālistika mūsdieni mediju vidē?”. Šīs nodarbības apmeklēja 26 vidusskolēni no Balvu Valsts ģimnāzijas, Balvu Amatniecības vidusskolas, Rugāju novada, Bērzpils un Tilžas vidusskolām, lai iepazītu žurnālistu darba specifiku. Prāvais daļbnieku skaits liecināja, ka mūsu pusē jauniešiem ir interese par komunikāciju jomu un žurnālista profesiju.

Lektore rosināja jauniešus izteikt savas domas par to, kāpēc būtu jāizvēlas žurnālista profesija un kādas personības īpašības būtu noderīgas žurnālistam. A.Karaseva akcentēja komunikāciju speciālista daudzveidīgās iespējas mūsdieni darba tirgū, izmantojot multimedijus un atrodot darbības jomu atbilstoši savām interesēm. Tas nemaz vairs neatbilst agrākajiem stereotipiem par žurnālista profesiju. Lektore mudināja jauniešus veidot savus blogus, izmantot informācijas tehnoloģiju iespējas.

Nodarbības gaitā diemžēl radās iespāids, ka pat tie skolēni, kuri interesējas par žurnālistiku, patiesībā visai maz sekō Latvijas sabiedrisko mediju darbībai un aktualitātēm. Nodarbības noslēgumā vadītāja piedāvāja jaunajiem žurnālistiem intervēt citam citu, lai noskaidrotu ko jaunu un interesantu par kolēģiem. Izrādījās, starp jauniešiem ir ļoti daudzpusīgais

Lektore Dace Jansone. Jauno politologu skolas nodarbības Balvu Valsts ģimnāzijā vadīja Vidzemes augstskolas Pārvaldības studiju virziena direktore Dace Jansone.

un interesantas personības – dejotāji, sportisti, topošie rakstnieki utt. Jautāti par iespāidem pēc nodarbības, vidusskolēni stāstīja, ka daļu no dzirdētā jau zinājuši, bet ir ieinteresēti apmeklēt nākamās nodarbības, kurās cer vairāk darboties praktiski un vēl vairāk uzzināt par iespējām iestāties attiecīgajās studiju programmās. Jauno žurnālistu un politoloģijas skolai šajā mācību gadā būs vēl divas tikšanās reizes.

Lappusi sagatavoja Z.Loginā

Foto - no personīgā arhīva

Apsveicam!

Tagad vīrs un sieva! 14.februārī, visu milētāju dienā, Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā gredzenus mija balvenieši Selva Lielbārde un Jānis Smuškoks. Jauno pāri dzīvē ievadīja Laura un Igors Zujāni. Pēc svinīgās ceremonijas jaunlaulātie kopā ar vedējiem un ciešiņiem devās uz viesu zāli "Kļavas", kur lustējās līdz pat rīta ausmīnai.

Rūgts!
14.februārī, Valentīndienā, Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā viens otram "Jā" vārdu teica balveniete Irēna Galuškina un Sanktpēterburgas iedzīvotājs Dmitrijs Keišs. Jauno pāri dzīvē ievadīja Svetlana un Eduards Semjonovi.

Jaundzimušie

Ģimenes sapulcē vienojas meitu saukt par Beāti. 1.martā pulksten 10.45 piedzima meitenīte. Svars – 3,500kg, garums 53cm. Meitenītes mammai Lindai Lezdiņai no Šķilbēnu pagasta šis ir otrs bērniņš, vecākais dēls Raivo ir 12 gadus vecs. "Lidz pat grūtniecības beigām mazulis citīgi slēpās un ultrasonogrāfijas pārbaudēs dzimumu atklāt nevēlējās. Taču mana intuīcija un sirdsbalss teica, ka tā būs meitenīte. Izrādās, nemaz neklūdījos," atklāj jaunā māmiņa Linda stāsta, ka īpašs bija meitiņas vārda došanas process, jo sākumā visi vēlējās atrast vārdu, kas sākas ar burtu "L". "Tas tāpēc, ka mūsu ģimenē tētim un dēlam vārdi sākas ar vienādu burtu – viens ir Raivis, otrs - Raivo. Tā kā mans vārds sākas ar burtu "L", vēlējāmies arī meitiņai piemeklēt ko līdzīgu. Sākumā bija padomā jaundzimušo saukt par Lību vai Luīzi, taču šie vārdi nešķita tik ļoti skanīgi, taču beigās tomēr palikām pie Beātes," skaidro nu jau divu bērnu mamma. Linda teic, ka līdz brīdim, kad meitiņa nāca pasaulē, marts Lezdiņu ģimenē bija teju vienīgais tukšais mēnesis, kurā neviens no ģimenes locekļiem nesvin kādu jubileju. "Tagad arī tas būs svinamais mēnesis, jo, par spīti noliktajam dzemdiņu datumam 23.februārī, Beāte nolēma nākt pasaulē pirmajā marta dienā," teic Linda Lezdiņa.

Vēl dzimuši:

19.februārī pulksten 13.06 piedzima meitenīte. Svars – 3,860kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Inta Lipkova dzīvo Balvos.

Vārda autori jaundzimušajam – brālis un māsa. 28.februārī pulksten 12.37 ģimenes dzemdiņbās piedzima puika. Svars – 3,730kg, garums 56cm. Puisēna mamma Jana Laicāne no Balviem stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. "Mazo brālīti mājās gaida piecgadīgais Kristers un māsiņa Naula, kurai ir četri gadi. Teikšu godīgi, ka, gaidot trešo bērniņu, man bija vienalga, tas būs dēls vai meita, jo mūsu ģimenē jau ir brālis ar māsiņu. Savukārt paši bērni jau kopš pirmajiem grūtniecības mēnešiem skandināja, ka viņiem būs brālītis Ralfiņš. To Kristers paziņoja arī savām bērnudārza audzinātājām. Ja jau bērni šādu lēmumu pieņēma, mums ar viru Daini nekas cits neatlika, kā respektēt viņu izvēli. Par vēl kādu vārda variantu pat nedomājām," teic nu jau trīs bērnu mamma Jana. Viņa stāsta, ka visi bērni nākuši pasaulē ģimenes dzemdiņbās. Iznēmums nebija arī šī reize. "Virs no rīta aizveda bērnus uz bērnudārzu, un tad jau devāmies uz slimnīcu. Ralfiņš piedzima ļoti ātri un viegli – ar rociņu pie galvas. Laikam tāpat kā tētis, arī viņš ies tēta pēdās un būs karavīrs. Tiesa gan, ar dzimšanu viņš mazliet pastiezdās, jo plānotais dzemdiņu datums bija 8.marts. Taču labi vien ir, ka tā. Mūsu jaunākais dēliņš piedzima pēdējā februāra dienā. 8.marts nemaz nebūtu labāks par šo datumu," stāsta Jana.

Piedzimst māsas dzimšanas dienā. 4.martā pulksten 16.36 piedzima meitenīte. Svars - 2,950kg, garums 52cm. Meitenītes mammai Kristīnei Baltaisbrencēi no Apes šis ir trešais bērniņš. "Mazo māsiņu mājās gaida divas lielās māsas - astoņgadīgā Natālija un Laura, kurai ir 6 gadi. Mūsu ģimenē interesanti sanācis, ka visas trīs meitas piedzimušas vienā mēnesī - martā, turklāt jaunākā atvasīte pamanījusies nākt pasaulē vienā dienā ar vidējo meitu Lauru, tikai stundu vēlāk par viņu," teic nu jau trīs meitu mamma. Kristīne stāsta, ka, gaidot trešo bērniņu, ļoti cerēja, ka beidzot tas būs puika, taču arī šoreiz cerības nepiepildījās. "Arī ultrasonogrāfijas pārbaudēs viņa slēpās un spītīgi nerādīja savu dzimumu. Gribējās, protams, māsām brālīti, bet nu nekas - tagad būs mums trejmāsiņas," secina Kristīne, kura pēc mazulītes nākšanas pasaulē viņu nosauca par Leldi. Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimušo mājās ar lielu nepacietību gaida abas māsiņas, bet jo īpaši Laura. Vēl pirms Leldei nākšanas pasaulē viņa uz savas ilelles mācījās, kā viņu saģērbt, kā pabarot un mierināt. "Kad Laura man piezvanīja, jautāju, vai viņa būs gatava padalīties ar kūkas gabalu, lai nav jāpērk divas tortes. Atbildē bija skaidra un gaiša: "Nē!" Tas nozīmē tikai vienu: ja 4. martā dzimšanas dienas svin abas māsas, arī tortes būs jāpērk divas - katrai sava. Un nepaies ne pāris dienas, kad atkal varēsim klāt svētku galdu, jo 9.martā dzimšanas diena ir man pašai. Redz, kā dzīvē mēdz gadīties. Interesanti, vai ne?!" jautā jaunā māmiņa.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

20.februārī pulksten 3.02 piedzima meitenīte. Svars – 3,350kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Solvita Kozlovska dzīvo Balvos.

Diskusija

Vai vērtībām vajadzīga informatīva kampaņa

Latvijas Nacionālā bibliotēka šopavasar (LNB) kopā ar publiskām bibliotēkām organizē pasākumu ciklu "Latvijas kultūras kanona zīmē", lai veicinātu Latvijas kultūras kanona (LKK) atpazīstamību un rosinātu diskusijas par kultūras vērtībām. Februāra nogalē pirmā diskusija par tautas tradīcijām notika Balvos.

Kas ir kultūras kanons?

Pirmajā diskusijā Balvu Centrālajā bibliotēkā galveno ekspertu lomas uzņēmās bibliotēkas direktore Ruta Cibule un Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja direktora vietniece Una Sedleniece. LKK veido 99 kultūras vērtības, kas raksturo gan Latvijas kultūru kopumā, gan rosina piederības izjūtu valstij. Atklājot sarunu, R.Cibule klātesošajiem atzina, ka pirms tišanās kāds pazīstams balvenietis lūdzis viņai populārā valodā pastāstīt, kas ir kultūras kanons. "Vēlāk šo pašu jautājumu man uzdeva Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas tautas instrumentu kapelas bērni, kuri tikko uzstājās. Viņi atklāja, ka zina vārdu 'kanons' no mūzikas literatūras. Jaunajiem māksliniekim apsoliju, ka pēc pirmā priekšnesuma pastāsti, kas ir kultūras kanons. Tas mums ir katram svarīgu lietu kopums. Šodien mēs runājam par tautas tradicionālo kultūru, bet kultūras kanons var būt ģimenei, bibliotēkai u.t.t., proti, kādas lietas kam ir svarīgas. Piemēram, mans kultūras kanons ir ļoti līdzīgs tam un dvēselē saskan ar to, ko jūs tikko nodemonstrējāt savā priekšnesumā. Valoda, kurā dziedājāt - tā man ir ļoti liela vērtība. Mūzikas instrumenti, uz kuriem spēlējāt - tā man ir ļoti liela vērtība. Maniere, kādā dziedājāt un spēlējāt - tā man ir ļoti liela vērtība. Kapelas vadītājas Ilonas Bukšas darbs ar bērniem – tā man ir izcila vērtība. Lūk, mans kultūras kanons ir nosaukts un nodefinēts," paskaidroja R.Cibule.

Kā dāvana katram absolventam

Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja direktora vietniece Una Sedleniece piebilda, ka Latvijas kultūras kanons ir vērtību kopums, kas atspoguļo nācijas nozīmīgākos sasniegumus septiņās nozarēs: tautas tradīcijas, vizuālajā mākslā, skatuves mākslā, mūzikā, literatūrā, arhitektūrā un kino: "Pirms doties uz 7 Latvijas vietām, lai runātu par 7 kultūras kanona vērtībām, mums bija pilnīgi skaidrs, ka tieši par tautas tradīcijas vērtībām diskusijai jānotiek Balvos, jo šeit tradīcijas ir īpaši stipras. Par to šaubu nebija! Cēsis diskutēsim par kino, Liepājā – mūzikas, Daugavpilī – teātra, Madonā – literatūras, Mežotnē – arhitektūras un dizaina, Jēkabpilī – mākslas vērtībām. Atgādināšu, ka diskusiju cikls noslēgēs 9.maijā ar grāmatu svētkiem Valkā." Viņa neslēpa, ka pirms diskusiju cikla uzsākšanas neizpalika šaubas, vai pamatvērtības jāsauc par kultūras kanonu. "Jo tas it kā atdala mūsu reālo dzīvi un reālo darbību, kas mums ikdienā nepieciešams – dziedāt, dejet, cept maizi. Ir vērtības, kurām ir jābūt, kuras nav apšaubāmas un, iespējams, nav jāizceļ. Piemēram, Endzelīns par valodu

Foto : E.Gabranovs

Diskusijas vadītājas. No kreisās: Bibliotēku konsultatīvā centra projektu vadītāja Liega Piešiņa, Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule un Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja direktora vietniece Una Sedleniece. R.Cibule izteica viedokli, ka kultūras kanonu definēšanu un popularizēšanu redz kā mehnāismu, kas meklē ējas pilienus, ko iepilināt zobraatos, lai tie grieztos arvien labāk un labāk.

Foto : E.Gabranovs

Jā piedāvā, nevis jāuzspiež. "Kultūras kanonam jābūt kā sistēmai, kas izceļ vērtības, kuras patiešām ir vērtīgas. Nevis uzspiež, bet izceļ un piedāvā," sprieda Rugāju novada vidusskolas 12.klasses audzēknis Helmutis Medenieks.

rakstīja, ka ikvienam skolotājam ir labi jāpārvalda valoda, un tas netika apšaubīts. Vai tā ir vērtība, vai kultūras kanons?" jautāja U.Sedleniece.

Bibliotēku konsultatīvā centra projektu vadītāja Liega Piešiņa zināja teikt, ka 2007.gadā, definējot kultūras kanonu, sākotnēji šķitis, ka vārds 'kanons' ir kaut kas sliks, tas kaut ko ierobežos: "Katram cilvēkam ir sava kanons, bet kultūras kanons ir nodefinēts valsts līmenī. Pirmai ideja, kāpēc kultūras kanons ir jānodefinē, bija tāds, lai katrs skolas absolvents saņem grāmatu ar kultūras kanoniem. Vai tā nebija brīnišķīga ideja? Man kultūras kanons kā kultūrpolitikas instruments un kultūrpolitikas iniciatīva ir simpātiska lieta." Jautāta, vai sabiedrība par kultūras kanonu ir informēta, L.Piešiņa atzina, ka noteikti nav. "Nevar arī būt, jo līdz šim nav bijis nekādas informatīvas kampaņas. Tas gan nenozīmē, ka, nezinot par kultūras kanonu, vērtības izmirs vai izbeigsies," viņa paskaidroja.

Nosaukums nav svarīgs

R.Cibule ir pārliecināta, ka tomēr ir labi, ka pastāv kultūras kanons: "Nav būtiski,

vai mēs savas vērtības saucam par kultūras kanonu, vai citādāk. Svarīgi, lai mēs šis vērtības zinātu, ar tām darbotos. Vai mēs labi pārzinām savas kultūrvērtības? Šis jautājums kultūras kanona kontekstā ir ļoti svarīgs. Savukārt runājot par tautas tradīcijām kultūras kanonā, jāsecina, ka šī sadāļa Ziemeļlatgalei ir nozīmīga. Priečājos, ka tur atrodu rudzu maizi, psalmus, maija dziedājumus un Latgales podniecību."

Latvijas kultūras kanona sadāļā "Tautas tradīcijas" definētas 13 vērtības: latvju dainas; dziesmu teikšana vilcēju daudzbalsībā; kokles un koklēšana; tautas tērps; Lielvārdes josta; Dziesmu svētki; rudzu maize; Latgales podniecība; Jāņi; kapu kopšanas tradīcija; maija dziedājumi pie krusta un mirušo oficijs Latgalē un Augšzemes; suitu kultūrtelpa un libiešu tradicionālā kultūra.

Balvu Centrālās bibliotēkas vadītāja nešaubās, ka neviens mums neliedz savas vērtības nodefinēt novada, Ziemeļlatgales līmenī. Savukārt jaunieši, kuri piedalījās diskusijā, piebilda, ka, viņu skatījumā, vērtības ir jāpapildina, piemēram, ar grupu "Prāta vētra", koncertzāli "Gors".

Par ko raksta kaimiņi

Neilgi pēc bērēm aplaupa priestera Bratuškina māju

27.februārā vakarā vai naktī uz 28.februāri neilgi pēc tam, kad ar godu mūžībā tika izvadīts priesteris Jānis Bratuškins, kāds ļaundaris ielauzies viņa dzīvesvietā, Zemgales ielā, un nozadzis dažadas mantas. Sazinoties ar Valsts policijas Jēkabpils iecirkņa priekšnieku Zigmundu Januševski, viņš "JV" astiprināja šo informāciju, sakot, ka nākamajā dienā pēc priestera bērēm policijā saņems pieteikums, ka minētajā adresē notikusi zādzība. No mājokļa nozagtas dažadas mantas: pārtikas produkti, sveči, daži ceļniecības instrumenti un neliela naudas summa. Par notikušo ierosināta krimināllieta, bet aizturēto lietā pagaidām nav. Policija lūdz iedzīvotāju palīdzību, zīnojot par apkaimē manītām aizdomīgām personām.

"Jaunais Vēstnesis"

Alojas novadā reorganizē izglītības iestādes

Alojas novada domes sēde 26.februārī izraisīja iedzīvotāju un plašsaziņas līdzekļu lielu interesu, jo deputātiem bija jāizlej vairāku izglītības iestāžu reorganizācijas jautājumi. Izglītības reformas apspriešana Puikulē un ipaši Staicelē izvērtās vētraina, arī pirms domes sēdes Alojas kultūras nama priekšā notika pikets.

"Auseklis"

Veidos pašvaldības īpašumu datu bāzi

Daugavpils domes sēdē tika apspriesta pašvaldības īpašumu uzturēšanas un pārraudzības nodaļas izveides nepieciešamība. Nodaļa tiks izveidota īpašuma departamentā, tai nebūs vajadzīgi jauni darbinieki un papildus budžeta līdzekļi. Tajā strādās esošie departamenta darbinieki, pienākumi tika sadalīti viņiem. Jaunā nodaļa nepieciešama, lai efektīvi un rationāli uzturētu un pārraudzītu pašvaldības īpašumu, dzīvojamu un nedzīvojamu fondu, paskaidroja domes izpildīdirektors Andrejs Kuršītis. Pašvaldības īpašumā ir vairāk nekā 6000 īpašuma vienības, t.sk. 4100 dzīvokļi.

"Latgales Laiks"

Pret kokogļu ražotni pilsētā parakstās 1251 iedzīvotājs

Aizvadītajā nedēļā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, kā arī Vides pārraudzības valsts birojā iesniegts 1251 Alūksnes novada iedzīvotāju paraksts, paužot pretenziju pret SIA "Carbon energy system" iecerēto projektu "Zāļā un inovatīvā kokogļu ražotne" Alūksnes pilsētā. Plānotais kokogļu komplekss varētu negatīvi atsaukties gan uz apkārtējo teritoriju un tajā izvietoto uzņēmumu darbību, gan strādnieku darba apstākļiem šajos uzņēmumos un tuvējā apkārtnei dzīvojošo iedzīvotāju veselības stāvokli.

"Malienas Zīnas"

Izmaiņas skars tikai Mārcieni

Iepriekšējā laikraksta "Stars" numurā jau informējām, ka pēc plaškām debatēm Madonas novada dome noņēma no darba kārtības jautājumu par Sarkaņu, Lazdonas un Mētrienas skolu reorganizāciju. Sarkaņos un Lazdonā pamatskolu bija plānots slēgt, bet Mētrienas pamatskolas gadījumā tika aplūkoti divi tālākie darbības virzieni – pārveidošana par sākumskolu vai pārtapšanu par kādas no vidusskolām filiāli. Vienīgā skola, par kuru dome pieņēma lēmumu, bija Mārcienas pamatskola, kur, sākot ar 2014.gada septembri, netiks komplektēta 7.klase; ar 2015.gada septembri netiks komplektēta 7. un 8.klase; ar 2016.gada septembri Mārcienas pamatskola mainīs savu statusu un turpmāk darbosies kā Mārcienas sākumskola (1.-6.klase, tajā skaitā pirmsskola).

"Stars"

Paliek bez algas un iztikas

Cēsis bez darba un ienākumiem palikuši 15 cilvēki. Uzņēmums "Latvijas cepumu nams" darbiniekiem algas nav maksājis divus mēnešus. Patlaban uzņēmuma darbība ir pārtraukta. Darbinieki ir neizpratnē, kāpēc uzņēmums, kura produkcija bija pieprasīta, tik pēkšni pārtraucis darbību. Uzņēmuma vadītāja mobilais telefons ir atslēgts, saziņa notiekot tikai ar e-pastu starpniecību. Strādājošie bažījas, jo nevar saņemt nedz bezdarbnieku pabalstu, nedz arī meklēt darbu citviet, jo aizvien nav sakārtotas darba attiecības ar līdzšinējo darba devēju.

"Druva"

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

Ar izjūtām kabatā. Ziepes un šampūni viņas pirtījā ir aizliegti, pietiek vien ar dadža lapām. Arī tablešu vietā labprātāk tiek izvēlētas pašas vāktās tējas. Valmieras Drāmas teātra aktrise Dace Eversa stāsta par sirdij tuvo Itālijas renesanses romantiku, pirts gudrībām un vēlmi staigāt basām kājām visu gadu. Saruna starp zekēm un cepurēm. Teorētiski Edijam Šplītam ar citādo pasauli it kā nav daudz kopīga, neskatoties uz visu, ko viņš redzējis Indijā. Toties Edijam ir veikaliņš ar indiešu dieva vārdu nosaukumā Ganesh, un šī intervija veikalījā arī ir citāda. Dažubrīd pat atgādina izrādi, kurā ik pa laikam paveras priekškars, kāds ienāk, izspēlē dialogu un aiziet, bet tu paliec domādams – vai tā te ir ik dienu? Īsto jogas skolotāju palīdzēs atrast intuīciju. Gan pirmie soļi jogā, gan jaunu virsotņu sasniegšana jau pieredzējušajiem ir grūti iedomājama bez skolotāja jeb guru palīdzības. Vienam savu īsto meistarū paveicas atrast ātri, citam meklējums jāpavada ilgāks laiks, bet, kad tas ir noticis, sīrs to uzeiz jūt. Šajā reizē četru sieviešu stāsti par to, kā viņas atradušas savus jogas guru. Tikai sievietēm. Kāds par 8.martu neapmierinātībā pukst, cits bauta svētkus. Arī mēs nolēmām, ka svētku nevar būt par daudz, tāpēc svīnēsim Sieviešu dienu un padomnieku veltīsim tikai sievietēm! Indija: tūristu alfa un omega. Īstens latvietis vienmēr dzīvo, gaidot nākamo gadalaiku. Tāpēc Indijas apmeklējums ziemā ir kā visu sapņu vienlaicīgs piepildījums - ielēkšana aiznākamajā gadalaikā, proti, vasarā. Tam līdzi gan nāk daži ne tik romantiski bonusi, piemēram, malārijas odu kodumi, nedezinficēts ūdens un pilnīgi haotiska satiksme.

Una

Operdīvas Ineses Galantes meita - pasaulē atzīta grima māksliniece Diāna Galante: "Nekas nav tik viegli kā izskatās." Arī vīriešiem mēdz būt kompleksi. Arī Ģirtam, Kesterim, Jānim Šipkēvicam un Mikam Ozoliņam. Renārs Zeltiņš: "Viena visam mūžam. Tas vispār iespējams?" Latviete, kas iedvesmo angļu lēdijas. Savaldām ģimenes budžetu ar sievišķigu krampi. Saruna kā baltie un melnie klavieru taustiņi ar Raimondu Paulu. Mūziķa Andra Ābelītes un viņa sievas Baibas laulības noslēpums. Majore Ērika Dilāne par misijās gūto gandarījumu un mirkljiem, kad emocijas apvaldiņi nav iespējams. Mišelas Obamas kārdinošās receptes. Vins nopirkts. Kur to glabāt? Divu meiteņu piedzīvojumi Gruzijā. Ārpus modes esošā tendence Boho-chic. Supermodele un māte - varone. Natālija Vodjanova.

Playboy

Sandis Valters ir viens no savas paaudzes spilgtākajiem basketbolistiem - daudzķautķains, skandalozs un neordinārs laukumā. Sasnedzot veterāna vecumu, kļuvis mierīgāks un ar kosmosu galvā tīcis galā. Tomēr daudzu apziņā viņš ir un paliek sava tēva un arī brāļa ēnā, un arī pats atzīst, ka būtu varējis sasniegtais daudz vairāk. Uzņēmējs un autosportists, būvkompānijas RBSSKALS valdes priekšsēdētājs Māris Saukāns. Nupat atgriezies no savas desmitā Dakaras rallija, stāsta, kāpēc tajos uzvara ir jau tikšana līdz finišam, kādas izjūtas viņu vilks uz turieni atkal un atkal, kurā pasaules malā mīt visskaistākie cilvēki un kāda apokaliptiska sajūta viņu pārņēma, raugoties uz Dubaijas debesskrāpjiem. Stilīgais DJ Oganes par savu mūziku, cieņu pret vecajiem bukiem un neiztrūkstošo aicinājumu - hei, dīdžej, uzliec šīto! Normunds Orleāns, privātā auto, moto un divriteņu muzeja īpašnieks, savās gaitās ir sastapies ar daudziem savādniekiem - antīko lietu īpašniekiem.

Prātnieks

2. kārtā

Šajā gadā konkursa "Prātnieks" minētājiem atbildes būs jāmeklē daiļliteratūrā. Pie Jums reizi mēnesī dosies kāds rakstnieks, kāds romāns vai kāds literārais tēls. Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā. Veiksmi minētājiem!

Ja tvaiks un dzelzceļš ir iznīcinājuši attālumu, tad grāmatas ir iznīcinājušas laiku; pateicoties tām mēs visi esam laikabiedri. Es varu sarunāties ar Homēru un Ciceronu, bet Homērs un Cicerons tālajā nākotnē varēs sarunāties ar mums.

Šajā mēnesī konkursa "Prātnieks" minētājiem atbildes būs jāmeklē vēstures grāmatas, enciklopēdijas un Latvijas/ārzemes internetresursos. Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā. Veiksmi minētājiem!

2. kārtas jautājumi:

1. Uz kādam ēkām Senajā Grieķijā bija rakstīts: "Šeit mirušie dzīvo, šeit mēmie runā." (*Hic mortui vivunt, hic muti loquuntur.*)

2. Bibliomantijai visvairāk izmantoja Homēru, Vergiliju, vēlāk Bibeli, dzejnieku antoloģijas. Kas ir bibliomantija?

3. Šo grāmatiņu pirmo reizi izdeva 1682. gadā priekš pārdevējiem un pircējiem. Mūsdienās tās saturu bieži uzdrukā uz burtnīcu vākiem un to no galvas zina visi skolēni. Kā mēs saucām šo grāmatiņu?

4. Kura pasaules slavenākā statuja rokā tur grāmatu?

- a) Veneras statuja Venus di Milo;
- b) Brīvības statuja ASV;
- c) "Domātājs";
- d) Temīdas statuja.

5. I.gs.p.m.ē. daļa no Aleksandrijas bibliotēkas tika iznīcināta. Precīzējiet iemeslu:

- a) ugunsgrēks;
- b) plūdi;
- c) lasītāju uzbrukums;
- d) zemestrīce.

6. Kuras Latvijas pilsētas ģerboni ir attēlotā Bībele? Kāpēc?

7. Kā sauc senāko vēstures liecību par Latvijas vēsturi?

Atbildes uz 2. konkursa jautājumiem tiek gaidītas Balvu Centrālajā bibliotēkā pieaugušo abonementā (Tirgus iela 7, Balvi, LV-4501) vai elektroniski uz e-pastu: sveta@balvurcb.lv

Vairāku pareizo atbilžu gadījumā veiksminieki tiks izlozēti. Balvas uzvarētājiem nodrošinās veikals "Zvaigzne ABC" Balvos.

Konkursa 1.kārtas pareizās atbildes: 1. "Dzejas", 2. Rūta Skujīņa "Zvaigžņu bērni", 3. Leons Briedis "Asinīs krāsotās ilgas", 4. " Mašīnrakstītāja". 5. Raimonds Pauls (ieskaitīti arī citi minētie autori).

Pareizas atbildes iesūtījuši: I.Svilāne, A.Naļivaiko, A.Mičule, A.Ruduks, A.Slišāns, O.Zelča, J.Ušāns, V.Ločmele, Z.Pulča, J.Pošeika.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem JURIS POŠEIKA. Pēc balvas griezties Balvu Centrālās bibliotēkas pieaugušo abonementā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamis - tālrunis).

Raimonds Pauls Balvos. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Daba pārsteidz. Iesūtīja Albīne Kokoreviča no Krimūnu pagasta Dobeles novadā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Aktuāli

Kopdzīve nereģistrētās attiecībās – spēle ar uguni

Nav juridisku tiesību uz kopīgu mantu, nodokļu atmaksu un mantojuma saņemšanu. Tie ir tikai daži no iespējamajiem savu interešu apdraudējumiem, kuriem, partnerattiecībām dažādu iemeslu dēļ pārtrūkstot, sevi pakļauj oficiāli nereģistrētās attiecībās dzīvojošie pāri. Lai palīdzētu rast risinājumu cilvēkiem, kuri ar šādām problēmsituācijām saskarušies vai no tām vēlas izvairīties nākotnē, 5. un 6.martā notika "Notāru dienas", kad zvērināti notāri visā Latvijā, tostarp Balvos, sniedza bezmaksas konsultācijas un skaidroja, kā rūpēties par savu tiesisko drošību gan nereģistrētās, gan arī reģistrētās attiecībās.

Laulības ir gadsimtiem sena tradīcija, bet, ja pirms vairākiem desmitiem gadu tā bija svēta lieta un precējās gandrīz visi, šobrīd vairums pāru par pieņemamu atzīst dzīvi nereģistrētās attiecībās. Domājams, ikviens no mums dzīrdējis vai kādreiz pats sev uzdevis arī jautājumu: "Kādēļ jāprecas, ja mīlestība var beigties?" Nenoliedzami, ikvienam no mums dota absolūta rīcības brīvība, kādā formā attiecības ietēpt – laulībā vai nereģistrētās partnerattiecībās. Respektējot cilvēka cieņu, šajā gribā neiejaucas arī valsts. Tomēr, kā skaidro Notariāta institūta direktors GATIS LITVINS, laulības slēgšana ir ne tikai veids, kā apliecināt savas jūtas, bet arī sakārtot mantiskās un citas tiesiskās attiecības un par savu juridisko drošību justies krietni pārliecinātākam. Pieņemam, laulātajam ir tiesības uz mantas daļu no kopīpašuma, savukārt nereģistrētās attiecībās šādu tiesību nav. Tiesa, ja vien partneris nav sastādījis testamentu, tomēr tas palīdz sakārtot tikai jautājumus, kuri attiecas uz mantojuma tiesībām, nerisinot problēmsituācijas ģimenes, sociālo tiesību un citās dzīves jomās. Tāpat nereģistrētās attiecībās partnerim nav tiesību pieņemt lēmumu par, piemēram, dzīvesbiedra ārstniecības gaitu, ja viņš veselības stāvokļa vai vecuma dēļ šādu izvēli nespēj izdarīt patstāvīgi. Lai novērstu šādus gadījumus, pie notāra nepieciešams noslēgt nākotnes pilnvarojumu, kas sniedz tiesības kādu tuvinieku pilnvarot pieņemt lēmumu savā vietā.

Arī Latgales apgabaltiesas notāra biroja Balvos zvērinātā notāre INESE BUŠA uzsver, ka no tiesiskā drošības viedokļa attiecības viennozīmīgi jāreģistrē, jo tā iespējams sakārtot mantiskās attiecības. Savukārt kopdzīvei nereģistrētās attiecībās ir daudz mīnus. "Vairumā gadījumu kopdzīvei reģistrētās attiecībās jeb oficiāli noslēgtā laulībā uzmanību tik ļoti nepievērš gados jauni cilvēki. Savukārt cilvēkam kļūstot večākam, pārvarā izmainās arī attieksme un viņi noformē oficiālas attiecības. Manā praksē bijuši arī gadījumi, kad pēc konsultācijām cilvēkiem iesaku apprečēties un viņi šādu lēmumu arī pieņem. Tas nav tikai skaists žests, kad pāris kopā nodzīvojis jau vairākus gadus

Foto : A. Ločmelis

"Notāru dienas". Balvos iespēju apmeklēt "Notāru dienas" un saņemt bezmaksas konsultācijas katru gadu izmanto apmēram vienāds cilvēku skaits. Tāpat ir iedzīvotāji, kuri šādu iespēju izmanto katru gadu un, kā atzīst zvērinātā notāre Inese Buša (attēlā – no kreisās puses) un notāres palīdzīga Elita Gromova (attēlā – vidū), viņus allaž prieks redzēt. Izņēmums nebija arī pagājušās nedēļas 5. un 6.marts, kad kopumā notāra biroju apmeklēja 27 cilvēki, tostarp Anastasijs no Balvu novada Briežuciema (attēlā - no labās puses). Daļa no klientiem zvanīja un atbildes uz dažādiem juridiska rakstura jautājumiem saņēma arī telefonsarunās.

desmitus, bet šāds solis atrisina arī vairākus, piemēram, mantiska rakstura jautājumus. Tiesa, ja, kā mēdz teikt, dzīvo gudri, no dažādām problēmsituācijām iespējams izvairīties, arī dzīvojot nereģistrētās attiecībās," skaidro I.Buša. Notāre piebilst, ka Balvos gada laikā ir apmēram 20 – 25 laulības šķiršanu gadījumi. Šķirto pāru skaits katru gadu ir apmēram vienāds. Tā, kā stāsta I.Buša, ir arī salīdzinoši vienkārša

un ātra procedūra, kad klienti dažkārt mēdz jautāt: "Tas arī viss?"

Jāpiebilst, ka viens no risinājumiem reģistrētu attiecību popularizēšanai ir laulību procedūras vienkāršošana. Piemēram, Igaunijā laulību iespējams noslēgt pie notāra, vienlaikus saņemot juridisku konsultāciju par partnerattiecību sakārtošanas iespējām un novēršot iespējamās problēmsituācijas nākotnē.

Riski nereģistrētās attiecībās

Kādam, iespējams, zemāk minētie riski nav aktuāli, citam – tie ir dienaskārtībā. Jebkurā gadījumā, lai arī valsts nevar piespiest noslēgt laulību, skaidrojot iespējamos nereģistrētu attiecību riskus, iespējams mudināt ikvienu aizdomāties par savu tiesisko drošību. Turklat nereģistrētu attiecību problēmsituācijas rada apgrūtinājumus ne tikai iesaistītajām pusēm, bet arī visai sabiedrībai kopumā – valstij un privātpersonām jātērē ievērojami finanšu līdzekļi radušos problēmu risināšanai, kā arī rodas papildus slodze tiesu sistēmai. Lai nākotnē no iespējamajiem riskiem apdrošinātos, ieteicams doties pie notāra, noslēgt nepieciešamās juridiskās vienošanās un visbeidzot attiecības reģistrēt.

Interesanti, ka pagājušajā nedēļā "Notāru dienas" Balvos apmeklēja arī kāda mūsu pilsētas darbinieku kolektīva pārstāvē. Sieviete, nolūkā iepazīstināt darbiniekus ar iespējamajiem riskiem kopdzīvei nereģistrētās attiecībās, palūdza izglītojošu uzskates materiālu, jo kolektīvā ir daudz cilvēku, kuri savas attiecības nav oficiāli noformējuši.

- Nav mantojuma tiesību.
- Nav tiesību bez otra vecāka reģistrēt jaundzimušo.
- Nav adopcijas tiesību.
- Sveša cilvēka statuss, uzņemoties kopīgas finanšu saistības.
- Nav juridiskas tiesības uz kopīgu mantu.
- Nav tiesību iegūt trūcīgās ģimenes statusu.
- Nav tiesību uz pabalstu partnera nāves gadījumā.
- Nav tiesību saņemt informāciju par partnera veselības stāvokli un iesaistīties viņa ārstēšanas procesā.
- Nav tiesību uz nodokļu atmaksu.
- Nav tiesību uz valsts nodevu atvieglojumiem.
- Nav tiesību uz ienākuma nodokļa atvieglojumiem.
- Nav tiesību pārņemt ires līgumu partnera nāves gadījumā.
- Nav tiesību izmitināt vai deklarēt partneri īrētajā mājoklī.
- Nav tiesību saņemt uzturēšanās atlauju.

Informē policija

Pazūd telefons

7.martā saņemts iesniegums, ka Balvos, Stacijas ielā, dzīvokli nenoskaidrotos apstākļos pazuda mobilais telefons. Notiek pārbaude.

Domnieki ziņo par pazudušu atkritumu konteineru

7.martā saņemts iesniegums no Viļakas novada domes, ka pazudis atkritumu konteiners. Notiek pārbaude.

Brauc dzērumā

7.martā Balvos, Bērzpils ielā, 1987.gadā dzimis vīrietis vadīja transportlīdzekli 0,9 promilu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Piedzēries huligāns pretojas policistiem

9.martā Balvos, Pilsoņu ielā, 1965.gadā dzimis vīrietis alkohola reibumā huligāns uzvedās. Policija ieradās notikuma vietā, lai vainīgo personu nogādātu policijas iecirknī. Virietis turpināja ārdīties un pretojās policijas darbinieku likumīgām prasībām. Uzsākts kriminālprocess.

Brālis konflikte ar māsu

9.martā Viļakas novada Žīguros 1975.gadā dzimis vīrietis izraisīja konfliktu ar savu māsu. Notiek pārbaude.

Informē ugunsdzēsēji

Kūlas dedzināšanas trakums

Laika apstākļi klūst arvien pavasarīgāki un, kā jau tas Latvijā tradicionāli ierasts, sākas arī ikgadējais kūlas dedzināšanas maratons. Degoša sērkociņa iemešanas sērga pērnā gada zālē secen neiet arī mūspusei.

Uz vienu pagastu – četras reizes

Uz Rugāju novada Lazdūkalna pagastu ugunsdzēsēji devās četras reizes - 3., 4., 7. un 9.martā. Vienā no gadījumiem kūla dega Lazdūkalna pagasta Fabrikos. Pēc divām dienām ugunsdzēsēji netālu no šīs vietas saņēma atkārtotu izsaukumu, kur atkal dega kūla.

5.martā Balvos, Brīvības ielā 99, dega tīrums.

5.martā Balvu novada Krišānu pagasta Mežupē dega tīrums.

7.martā Balvu novada Lazdūlejas pagasta Ķīlos dega kūla.

7.martā Balvu novada Naudaskalnā dega kūla.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Balvu daļas inspektors ALEKSEJS KOVŠOVS informē, ka par ugunsgrēkiem paziņots Lauku atbalsta dienestam, kā rezultātā zemes apsaimniekotājiem var nepiešķirt subsīdijas.

Deg sodrēji un panna ar ēdienu

Balvu daļas ugunsdzēsēji saņēma arī izsaukumus, kas nebija saistīti ar pērnās zāles dedzināšanu.

5.martā Balvos, Baznīcas ielā, kādā daudzdzīvokļu nama dzīvoklī uz ieslēgtas plīts bez uzraudzības bija atstāta panna ar ēdienu, kā rezultātā izcēlās ugunsneblaime.

7.martā dzīvojamajā mājā pie pansionāta "Balvi" dega sodrēji. Ugunsgrēka iemesls – apkures iekārtu ekspluatācijas noteikumu pārkāpums.

Sodi nav mazi

Kopumā aizvadītajās brīvdienās no 8. līdz 10.martam VUGD saņēma 320 izsaukumus. Ugunsdzēsēji dzēsa 255 ugunsgrēkus, tostarp 191 kūlas ugunsgrēku. Šī gada rekords bija sasniegts svētdien, kad ugunsdzēsēji glābēji dzēsa 137 kūlas ugunsgrēkus. Tāpat ugunsdzēsēji veica 29 glābšanas darbus, kā arī saņēma 34 maldinošus izsaukumus. Ugunsgrēkos cietušo vai bojāgājušo cilvēku nav.

VUGD atkārtoti atgādina, ka kūlas dedzināšana ir administratīvi sodāma. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu fiziskām personām par kūlas dedzināšanu uzliek naudas sodu no 280 līdz 700 eiro. Savukārt par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, fiziskām personām paredzēts naudas sods no 140 līdz 700 eiro, juridiskām personām - no 700 līdz pat 2900 eiro.

Īsumā

Nodokļu deklarācijas vairs nebūs jāparaksta elektroniski

Ar šī gada 1.jūniju Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) iesniedzamās nodokļu un informatīvās deklarācijas vairs nebūs elektroniski jāparaksta. Šādus grozījumus likumā "Par nodokļiem un nodevām" 27.februāri galīgajā lasījumā pieņēma Saeima, lai atvieglotu dokumentu iesniegšanu Elektroniskās deklarēšanas sistēmā, ka arī uzlabotu VID darbu sistēmas administrēšanā.

Saskaņā ar grozījumiem juridisks spēks nodokļu administrācijā elektroniski iesniegtajām deklarācijām būs arī tad, ja tās nebūs elektroniski parakstītas. Tāpat noteikts, ka nodokļu maksātājiem vairs nevajadzēs slēgt īpašu ligumu ar VID par elektroniskās deklarēšanas sistēmas izmantošanu.

Nodokļu deklarācijas EDS var iesniegt, izmantojot VID piešķirtās paroles, kā arī eID karti vai komercbanku piešķirtos autentifikācijas līdzekļus. Kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests EDS turpmāk identificē personas un apliecinās iesniegtās nodokļu un informatīvās deklarācijas, gada pārskatus un citus dokumentus, noteiks Ministru kabinets.

Izmaiņas bija nepieciešamas, jo līdz šim efektīvu EDS izmantošanu kavēja tas, ka, lai klūtu par sistēmas lietotāju, nodokļu maksātājam jānoslēdz rakstveida līgums ar nodokļu administrāciju, kā arī, iesniedzot deklarāciju, dokuments elektroniski jāparaksta, tam pievienojot paraksta datni. VID informācija liecina, ka šāda kārtība rada nodokļu maksātāju neapmierinātību, jo līguma slēgšana ir laikietilpīga, bet paraksta fails bieži tiek nozaudēts. Tāpat šāda kārtība prasa ievērojamus VID resursus, administrējot līgumu slēgšanu un nozaudēto paraksta datņu vietā klientiem izsūtot jaunus paraksta failus.

Izsoles āmuru necilā

Šī gada 6.martā Baltinavas novada domes ēkā notika rūpnieciskā pašpatēriņa zvejas tiesību nomas izsole Svētaunes, Motrīnes un Obeļevas ezeros.

Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, šogad uz zvejas tiesību nomas izsolī pieteicās lielāks pretendēntu skaits, nekā bija tīklu limits, taču vairāki dalībnieki uz izsolī nezināmu iemeslu dēļ neieradās. "Intriga izpalika! Nebija arī vajadzības izmantot jauno, šim pasākumam izgatavoto āmuru," atzina izsoles vadītājs un novada pašvaldības izpilddirektors Henriks Logins-Slišāns. Ieradušos izsoles dalībniekus viņš iepazīstināja ar izsoles noteikumiem, ko novada dome apstiprināja janvāra sēdē. Saskaņā ar domes lēmumu izsoles sākumcena Svētaunes ezerā par tīkla limita vienību bija 34,20 eiro, bet Obeļevas un Motrīnes ezeros - 2,85 eiro. Svētaunes ezerā pašvaldība izsolīja četrus tīkla limitus, bet Obeļevas un Motrīnes ezeros - pa diviem tīkla limitiem katrā. Uz četriem zvejas tīklu limitiem Svētaunes ezerā izsolē bija reģistrējušies un pretendēja tikai divi dalībnieki, viņi arī šos limitus saņēma, kā to nosaka likumdošana, jo konkurenči nebija. Zvejas tiesības ar tīkliem Svētaunes ezerā ieguva Arnolds Bartkevičs un Ēriks Kokorevičs - abi vietējie iedzīvotāji. Uz nozveju ar tīkliem pašpatēriņa vajadzībām Obeļevas ezerā pretendēja Andris Keišs un Gunārs Bārtušs - arī vietējie iedzīvotāji. Viņi tiesības zvejot ieguva bez solišanas, jo vairāk pretendēntu nebija, lai gan uz diviem tīkla limitiem bija pieteikušies četri pretendenti. Uz diviem tīkla limitiem Motrīnes

Foto - A.Kirsanovs

Skaidro tālāko rīcību. Pēc izsoles tās vadītājs H.Logins-Slišāns nozvejas tiesību ieguvējiem izskaidroja turpmākās darbības, lai juridiski pareizi noformētu dokumentus.

tiesībām un ieguvis tās. Apmierināts ar iegūtajām zvejas tiesībām bija arī vietējais iedzīvotājs Arnolds Bartkevičs. "Uz zveju Svētaunes ezerā pieteicos, jo, manuprāt, tas ir ļoti labs ezers. Tīkla limita vienība ir dārgāka tāpēc, ka pašvaldība sadarbībā ar Zivju fondu tur vairākkārt ir ielaidusi zivju mazuļus. Tas arī nav aizaudzis, kā, piemēram, Motrīnes ezers. Tur arī ir maz zivju, jo maluzvejnieki tās ir izsīši ar elektīri," sprieda A.Bartkevičs. Viņš atzina, ka par nozvejas tiesībām Svētaunes ezerā bijis gatavs solīt vairāk. Izsoles vadītājs H.Logins-Slišāns izteica viedokli, ka ir apmierināts, ja ezeros zvejo likumīgi un tie ir vietējie cilvēki, kuri pilda arī sabiedrisko inspektoru pienākumus. Viņi vienlaikus uzmana, vai ūdeņos tīklus neliek maluzvejnieki. Atlikušo zvejas tīklu limitu - divus Svētaunes un divus Motrīnes ezerā - izsolis nākamajā izsolē, par ko lems novada dome.

I.Zinkovska

Informē VID

Pensionāri vairākās saimnieciskās darbības jomās var maksāt samazināto patentmaksu

Ar šī gada 1.janvāri pensionāri - saimnieciskās darbības veicēji vairākās saimnieciskās darbības jomās var maksāt samazināto patentmaksu. Samazinātā patentmaksi ir 17 euro gadā vai 9 euro pusgadā.

Maksāt samazināto patentmaksu personai ir tiesības šādos gadījumos:

- Personai ir piešķirta vecuma pensija (tajā skaitā prieķslaicīgi);
- personas saimnieciskās darbības ieņēmumi pirmstakācijas gadā nepārsniedz 3000 euro (2013.gadā - 2108,41 latu);
- persona nav fiksētā nodokļa vai mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs vai saimnieciskās darbības veicējs (nodokļa likme 24%);
- persona nenodarbina citas personas;

□ persona nav algas nodokļa maksātājs, t.i., nestrādā algotu darbu.

Samazināto patentmaksi var maksāt par šādām saimnieciskās darbības jomām: ādas un tekstilzīstrādājumu amatniecība; apģērbu un apavu izgatavošana un labošana, pulksteņu un slēdziņu labošana, kā arī citi sadzīves pakalpojumi; amatniecības izstrādājumu izgatavošana; floristika; privātie mājsaimniecības pakalpojumi un mājas aprūpes pakalpojumi.

Samazinātā patentmaksi ir patentmaksi veids - vienots fiksēts maksājums, kas ietver iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumus par fiziskās personas saimniecisko darbību. Samazinātā patentmaksi ir galīgs nodokļa maksājums par kalendāra gadu (17 euro) vai sešiem mēnešiem (9 euro). Tā ir atmaksājama tikai gadījumos, kad VID pieņem lēmumu par atteikumu reģistrēt fizisko personu kā samazinātās patentmaksi maksātāju.

Fiziskā persona iesniegumu par reģistrāciju patentmaksi vai samazinātās patentmaksi veikšanai iesniedz VID un veic samazinātās patentmaksi maksājumu attiecīgajā valsts budžeta kontā. Iesnieguma veidlapa "Iesniegums Valsts ieņēmumu dienestam par reģistrāciju patentmaksi vai samazinātās patentmaksi veikšanai" pieejama mājaslapā: www.vid.gov.lv, sadaļā "Veidlapas un iesniegumi", izvēloties tēmu "Iedzīvotāju ienākuma nodoklis".

Plašāka informācija par samazināto patentmaksi pieejama mājaslapā: www.vid.gov.lv, sadaļā "Saimnieciskās darbības veicēji" vai informatīvajā materiālā "Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" attiecībā uz samazinātās patentmaksi piemērošanu".

Jautājumu vai neskaidrību gadījumā var zvanīt uz VID informatīvo tālrundi 1898, izvēloties tematu "Nodokļi", konsultēties ikvienā VID klientu apkalošanas centrā vai izmantot iespēju "Uzdod jautājumu VID".

14.marts. 'Čika' laiks pārbaudīs Jūsu nervus no plkst. 9.24 līdz 16.18. Ieteicamas fiziskas nodarbes: darbs vai sports. Labāk atteikties no lieliem pirkumiem, it sevišķi no automašīnas iegādes (līdz pat mēneša beigām). Arī attiecību skaidrošana var novest pie pamatīga īssavienojuma.

15.marts. Sestdiena, kur neskrien pie kaimiņiem ne pēc 100 euro, ne pēc eļļas pudeles. Tāpat krizes situācijas risināšanai šodien neiesaku griesties arī lombardā. Ar romantiskām attiecībām arī būs kā ar bitēm. Grūti pateikt, vai no miljotā (-ās) dabūsi medutīju, vai dzēlienu.

16.marts. Pilnmēness pārsteigumu diena. Kādi tie būs? Tas atkarīgs no Tevis. Ja esi lēnais divplāksnis, tad kļūsi par karstas putras strēbēju. Ja esi kā pulvera muca, tad vari arī uzsprāgt un sagādāt gan sev, gan citiem riskantus brižus un pat traumas. Arī daba var izstrādāt dažādus nejaukus pārsteigumus: kur - plūdus, kur - sniegu, kur - vētru, kur - tornado vai ugunsgrēkus.

Veiksmes prognoze

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts	Diena		
T 12.03	Skaidrs	-1	Skaidrs +8
C 13.03	Mazmērķains	+1	Skaidrs +9
Pk 14.03	Skaidrs	-2	Skaidrs +9
S 15.03	Skaidrs	+1	Apmācies, neliels lietus +5

Piedāvā darbu

Piedāvā darbu autoservisā.
Tālr. 26699291.

SIA "AIBI" aicina darbā Iešos
KAUTUVES DARBINIEKUS.
Dzīvesvieta. Tālr. 29478728.

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk **mājlopus.**
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GALĀ" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA RENEM P
iepērk
jaunlopus, liellopus,
aitas, cūkas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520,
29996309, 26373728, 26393921

"LATMEŽS" pērk
visa veida īpašumus
par visaugstākajām
cenām.
Samaksa darījuma dienā!
Tālr. 22028592, 29777641.

PĒRK!
Zāģē, izved.
Pērk cirsmas (retināšanas),
mežus. Tālr. 29100239.

Pērk dzintara krelles.
Tālr. 29419597.

Pērk visa veida meža īpašumus,
kā arī cirsmas.
Tālr. 25633301, 26489727.

Zviedrijas kompānija pērk
mežus. Tālr. 27888826.

Pērk traktoru T-25, T-40,
MTZ-52/80/82/82UK/82.1/82.0,
LTZ-55/60 ar jebkādiem defektiem.
Tālr. 29485804.

Pērk visa veida mežus, zemes.
Tālr. 29764751.

Pērk un nomā zemi.
Tālr. 29199444.

SIA "L.V.Mežs" pērk meža
īpašumus, var būt ar
apgrūtinājumiem, par
visaugstākajām cenām.
Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 25217179,
e-pasts: lv-mezs@inbox.lv.

Pērk 70 loksnes lietota šifera.
Tālr. 29185304.

Apsveikums

Veselību stipru, allaž gaitu ņipru,
Brīnišķigu omu, tūkstoš labu domu.
Garlaicību nepazit, visus darbus padarīt,
Izklaidīties arī prast, visur dzīvē prieku rast.

Sveicam skaistajā dzives jubilejā **Ādolfu Loginu!**

Vēlam dzivesprieku un veiksmi darbā!
Bijušie "Bolipes" darba koleģi: A.Pulkstene, L.Krīlova,
J.Baranovs, L.Vizulis

Reklāma

Pārdod

15.martā
saimniecība
"Kunturi"
pārdos
sivēnus.

Iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni
29333749 (darbdienās).

SIA "HAMAL",
Kubuli, Kalna 9b.
Pārdod tukšus balonus:
*ogleklis- 50 EUR,
*gāzes maisijums MIX-60 EUR,
*argona-60 EUR.
Pircējam dāvanā 0,8mm metināmā
stieple (5 kg).
Līdz šī gada 1.maijam PILNU
BALONU MAINAI - 20% atlaidē.
Pārdošanā: elektrodi, metināšanas
stieple, šķūtenes, reduktori.
Pārdod arī loksnes (0,7-40mm),
plakandzelzis, caurules,
kvadrātaurules, taisnstūra
caurules, pildītos stieņus,
kvadrātus.
Tālr. 29108551, 26291938.

Pārdod sagrieztu malku.
Tālr. 29332209.

Pārdod skaldītu malku. Piegāde.
Tālr. 25638493.

Pārdod skaldītu malku. Piegāde.
Tālr. 28772537.

Pārdod Opel Vectra, 1992.g., TA.
Tālr. 22023837.

Pārdod Renault Laguna, 2,0i,
1995.g., jauna TA, 800 EUR.
Tālr. 20238866.

Pārdod kultivatoru, vagotāju,
2 hidrauliskos cilindrus.
Tālr. 28617911.

Pārdod lietotus sarkanos kieģeļus
jebkādā daudzumā, ar un bez
piegādes.
Tālr. 25720750.

Pārdod gaļas krustojuma telites.
Tālr. 29451438.

Pārdod māju Balvos.
Tālr. 27887243.

Pārdod telefonu AKUMULATORUS,
vāciņus, maciņus, lādētājus,
PARŪKAS, šinjonus.
Tirgū, 2.stāvā.

Pārdod vai maina lietus
diskus R 15.
Tālr. 26404115.

Pateicība

Par ziediem, apsveikumiem dzives jubilejā pateicos
Viļakas novada domei, S.Maksimovam, Izglītības, sporta
pārvaldei, Balvu novada pašvaldībai, Viduču skolai,
Viļakas Valsts ģimnāzijas kolektīvam, Mednevas
pagasta darbiniekiem, Balvu agronomu kolektīvam,
darba turpinātājām - Vaijai un Mārai. Paldies māsai, brālim ar ģimenēm,
bērniem, mazbērniem ar ģimenēm, Ludzas novada radiniekim un mājas
kaimiņiem.

DEVGASIJA ALEKSANDROVA

Zini un izmanto

**Sezonas laukstrādnieku ienākumam piemēros
iedzīvotāju ienākuma nodokļa 15 % likmi**

Ar šī gada 1.jūniju augļkopībā un dārzeņkopībā nodarbinātajiem
sezonas laukstrādniekiem plānots piemērot iedzīvotāju ienākuma
nodokļa 15 % likmi. To paredz Saeimā pieņemtie grozījumi likumā
"Par iedzīvotāju ienākuma nodokli".

Grozījumi paredz, ka sezonas laukstrādnieka ienākuma nodoklis
attieksies uz personām, kas nodarbinātas augļkoku, ogulāju un dārzeņu
sējā un stādīšanā, to kopšanā un ražas novāšanā, kā arī augļu, ogu un
dārzeņu šķirošanā. Jauno nodokli varēs piemērot personai, kas no 1.aprīja
līdz 30.novembrim pie viena vai vairākiem darba devējiem strādā ne vairāk
kā 65 kalendāra dienas un kura ienākums nepārsniedz 3000 euro.

Minimālais nodokļa maksājums būs 0,70 euro par katru nostrādāto
dienu, un persona, kas maksās sezonas laukstrādnieka ienākuma nodokli,
klūs sociāli apdrošināta pensijai, ja no visiem darba devējiem saņemtais
ienākums mēnesī pārsniegs 70 euro.

Informācijas apkopošanai par sezonas strādniekiem paredzēts izmantot
Lauku atbalsta dienesta (LAD) informācijas sistēmu, tajā reģistrējot arī
ienākumu gūšanas dienu, noslēgto līgumu formu un sezonas
laukstrādniekiem aprēķināto atlīdzību par darbu.

Lai samazinātu administratīvās procedūras, uzņēmējam, kurš nodarbina
sezonas laukstrādniekus, ziņojums par nodarbinātajām personām, viņu
ienākumiem un aprēķināto ienākuma nodokli Valsts ieņēmumu dienestam
būs jāsniedz vienu reizi mēnesi.

Sezonas strādnieku jaunā uzskaite kārtība, izmantojot LAD sistēmu,
būs daudz vienkāršāka, ērtāk lietojama un saprotamāka, un nodokļa
ieviešana rosinās daudzus uzņēmējus legalizēt līdz šim neregistrētos
laukstrādniekus, iepriekš par likumprojekta virzību atbildīgās Budžeta un
finanšu (nodokļu) deputātiem pauda augļkopības un dārzkopības nozares
pārstāvošās organizācijas.

Pagājuši abonēšanas

**trīs mēneši,
pārliecīnes,**

vai abonēji

aduguni

**aprīlim un
turpmākajiem
mēnešiem?!**

Ikviens ir iespēja īsti
un konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlīm,
sponsoram, atbalstītājam,
palīgam. Dārgi tas
nemaksas - tikai 3 eiro par
25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības
vārdi".

Pateicības
vārdi

Ādolfs Lazdiņš pateicas par godprātīgo rīcību Imantam Ločmelim, kurš atrada un
atgrieza nozaudētos dokumentus. Lai veiksmīga katra dzives diena!

Pateicamies prāvestam O.Misjūnam, dziedātājiem kapsētā, Stasim, Annai Karelīem,
pavadot Jadvigu. Mielasta galda klājējai Margitai Krēmerei, runātājām Annai Veisai,
Anitai Gavarei, Birutai Duļevskai. Jadvigas radi

Paldies Viļakas novada domei, folkloras kopai "Rekavas dzintars" un visiem, kuri
piedalījās mūsu mīļās Margaritas Šakinas izvadīšanā pēdējā gaitā. Piederiegie

Dažādi

Veikalā "LUBAVAS STYLE" jauns preču pievedums.
Superakcija 12.martā - visiem apgērbiem cena - 1 EUR.

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

95.kods ar 24.martu autoskolā "VIKINGI" Balvos. Pasniedzēja Lana Krilova. Tālr. 28784466.

SIA "Vinoko", Partizānu 66, piedāvā autoservisa pakalpojumus, rezerves daļas.
Tālr. 26162696.

Veselības salons "Inna":
* dāvanu kartes, * oscillācijas terapija (prof. Nazarova metode), * vibroterapija (zinātnu doktora Nemčenko metode), *masāžas.
Tālr. 27073919.

SIA "Star-medico baltic"
www.dziednieceinnazubova.com

Šī gada 20.martā plkst. 10.00 Balvu teritorīlās invalīdu biedrības kopsapulce Raiņa 52 (3.stāva zālē).

Akcija

o Noformējot jaunu aizdevuma līgumu pret zeltlietām un sudrablietām (monētas, trauki, izstrādājumi u.c.), no 10.marta līdz 1. aprīlim 2014.g. ir samazināti kredita procenti.

o Mēs domājam par savu klientu labklājibu.

Sikāka informācija Bērzpils ielā 14, Balvos, "Lombards Moda".
Tālr. 20292829.

Veic celtniecības darbus: flīzēšana, reģipsis, santehnika, jumta darbi.
Tālr. 28690650.

Maina 3-istabu dzīvokli Ezera ielā, 3. stāvā, uz mazāku (bez parādiem, ar piemaksu). Tālr. 26414068.

Piegādā smilti, granti, šķembas (dažādu frakciju). Ceļu remonts.
Tālr. 29208179.

Atrasts

Atrasts maks ar uzrakstu LMT, kurā atrodas ļoti daudz atslēgu. Interesēties redakcijā.

Atrasti INDRAS ZĀKES dokumenti. Interesēties redakcijā.

Pateicība

Paldies bērzpiliešiem, paldies visiem kaimiņiem, radiniekim, draugiem, paldies visiem cilvēkiem, kuri bija kopā ar mūsu mīlo tēti Jāni Gļaudu gan viņa dzīves laikā, gan pavadot tēti smilšu kalnā.

MEITAS UN DĒLA ĢIMENES

Līdzjūtības

Katram dzīli, dzīli sirdi
Sāpu rēta sūri smeldz.
Vēji, šalciet, vēji, dziediet,
Mūžs ir bijis goda vērts.

(A.Krūklis)

Kad mūžibas ceļā jāpavada milā māmiņa HELĒNA PUSTE, izsakām vispatiesāko līdzjūtību bērniem un tuviniekiem.

Janīna Stepāne, Anna Petuka

... un nebūs šais baltajos cejos
Mums vairs satikties ļauts.

Sērojam par klassesbiedrenes HELĒNAS PUSTES aiziešanu mūžibā un izsakām līdzjūtību pieredgajiem.

V.Circene, L.Filipova, L.Ercika, R.Poltanova, I.Rapša, V.Łebedeva

Teiksim ar dievas māmuļai mīlai,
Kas soļiem tik gaišiem gāja,
Kas bērniem un mazbērniem klusi
Mīlus vārdus kā dimantus krāja.

Kad ar pirmo cīruļu dziesmām baltajā Mūžibas ceļā jāpavada milā māmiņa HELĒNA PUSTE, atvadu bridi esam kopā ar Taņu un pārējiem tuviniekiem.

Skaidrīte T., Elvīra P., Anastasija D., Ilga, Lidija, Anastasija, Ineta, Smoļaku, Fjodorovu, Kočānu un Politeru ģimenes

Bija mīla māmuļa,

Padomiņa devējā.

Nu to apsedz zaļas skujas,

Vēsais smilšu paladziņš.

Izsakām līdzjūtību bijušajai klassesbiedrenei Taņai un pārējiem tuviniekiem, māmiņu HELĒNU PUSTI mūžibas ceļā pavadot.

Līvija Socka

Mīlās, labās mātes rokas
Vienmēr prata dot un dot.

Savu mūža piemineklī,

Cēla darbā nerimstot.

Kad Dieva mierā aizgājusi ILZE DOBROVOĻSKA, lai patiesi līdzjūtības vārdi ir mierinājums meitām, mazmeitām un mazmazbērniem.

Olgerta un Jāņa Zaharānu ģimenes

Sanem, labā Zemesmāte,

Vienu sirmu māmuļīti,

Sasedz viņu silti, silti

Savām smilšu villainēm.

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību Ainai Dobrovoļskai, no MĀMINĀS atvadoties.

Klassesbiedri

Es te pie jums, es jūsu vidū,

Pie jūsu pleca, jūsu sirdīs.

(Ā.Eksne)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību meitām Ainai un Dzinrai, māmuļi ILZI DOBROVOĻSKU smilšu kalniņā pavadot.

Guntis ar ģimeni

Es te pie jums, es jūsu vidū,

Pie jūsu pleca, jūsu sirdīs.

(Ā.Eksne)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību meitām Ainai un Dzinrai, māmuļi ILZI DOBROVOĻSKU smilšu kalniņā pavadot.

Guntis ar ģimeni

Noriet saule vakarā,
Sidrabiņu sijādama.
Aiziet dusēt māmuļiņa
Baltā smilšu kalniņā.

(Latv.t.dz.)

Izsakām dzīļu līdzjūtību Aivim un visiem tuviniekiem, pavadot MĀMINU, VECMĀMINU mūžibas ceļā.

Valijas, Lidijas un Pētera ģimenes

Balts enģēlis atnāca sapni

Un aiznesa tevi sev līdz...

Tai baltajā, baltajā naktī,

Kur nesāp, kur nesalst, kur silti.

Izsakām sirsngu līdzjūtību Aivim Zelčam un tuviniekiem, MĀMUĻU mūžibas ceļā pavadot.

MK "Zelta cauna"

Sanem, labā Zemesmāte,

Vienu mīlu māmuļīti,

Apsedz viņu silti, silti

Savām smilšu villainēm.

Izsakām patiesu līdzjūtību Aivim Zelčam un tuviniekiem, māmiņu, viramāti, vecmāmiņu CIRĒNIJU ZELČU mūžibā pavadot.

Krauču ģimene, Renāte, Arvīds

Es visu atstāju jums -

Savas skumjas un prieku, kas bijis,

Savu darbu un domas,

Kas kopā ar jums kā raibs dzīpars vijies.

(V.Kokle-Livina)

Mūsu patiesa līdzjūtību tuviniekiem, bijušo kolēgi CIRĒNIJU ZELČU mūžibā pavadot.

Balvu Centrālā bibliotēka

Jau pavasaris nāk pa saules vārtiem,

Tik sirds jums sāpu lāsēm pielijusi.

Mīš cilvēks aizgājis uz klusēšanas pusi,

Jūsu durvis virināt.

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.

(V.Egle)

Kad negaidot pārtrūcis MARIJAS BORDĀNES dzives pavediens, mūsu klusa un patiesa līdzjūtību meitām un viram.

Balvu rajona sieviešu biedrība "Rudzupupe"

Tavi darbi citās mājās dzivos,
Tava labsirdība tajos degs.
Tevi pašu dzimtās puses zeme

Silti, silti koku saknēm segs.

Skumju un sāpu briedi patiesi līdzjūtības vārdi lai ir atbalsts tuviniekiem, MARIJU BORDĀNI

mūžibā pavadot.

Baltinavas Kristīgas internātpamatiskolas kolektīvs

Lēni, lēni pavadiet,
Klusi vārtus aizveriet,
Mūžam es vairs neatnākšu Jūsu durvis virināt.

(Latv.t.dz.)

Skumju briedi esam kopā ar Lauri Piķu, no VECMĀMINĀS atvadoties.

2. un 4.klases skolēni, vecāki, audzinātāja

Piedod man, raibaliņa,
Ka nevaru samīļot,

Piekusušas manas rokas,

Apklususi mana sirds.

Skumju briedi esam kopā ar Tevi,

Taņa, Danas ģimeni un pieredgajiem, pavadot MĀMINU, VECMĀMINU kapu kalniņā.

Šubeniekus un Vitolu ģimenes

Cik kluss un tukšs nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt.

Kurš grūtā bridi pienāks klāt,

Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.

Kad pateiktas pēdējās ardievas mīlai māmuļai AUSTRAI

BUDEVĪČAI, lai mierinājuma vārdi ir atbalsts Dzinrai Dulbergai.

Maču, Sprudzānu, Bukovsku ģimenes

Atvadu asaras ziedos krit,
Kad pa skuju taku mūžibas ceļos

Starp zemi un sauli, milestībā

starojoša,

Aizej tu, mana mīlotā māt...

Raud sveces, atvadu asaras rit par MĀMINAS mūžu. Šai skumjāja bridi esam kopā ar ROLANDU

SILAUNIEKU.

Modrīte un Ivars Jermacāni

Teiksim ar dievas māmuļai sirmai,
Kas soļiem tik gaišiem gāja,

Kas bērniem un mazbērniem klusi

Mīš vārdus kā dimantus krāja.

Mūsu patiesas līdzjūtību Rolandam, Annai, Rutai un viņu ģimenēm, māmiņu, vecmāmiņu BRONISLAVU SILAUNIECI

mūžibas ceļā pavadot.

Nikuļini

Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzīpars izadīts,
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu zemes klēpi guldīts tiek.

Izsakām patiesu līdzjūtību meitām Annai, Rutai, dēlam Rolandam un pārējiem tuviniekiem, māmuļu BRONISLAVU SILAUNIECI

mūžibas ceļā pavadot.

Kevišu un Loču ģimenes

Ilgu mūžu nodzīvojī,
Daudz darbiņu